

3 කෘෂිකර්මය, ධීවර සහ වන සම්පත්

3.1 සමස්ත උපනතින්

2002 වසරේ දී කෘෂිකාර්මික අංශය පසුගිය වසරේ පැවති නියඟය නිසා ඇති වූ අහිතකර බලපෑමෙන් තරමක් දුරට යථා තත්ත්වයට පත් විය. ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික බෝග වන වී, තේ සහ රබර්වල නිමැවුමේ වර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි. යල සහ මහ කන්න වල වී වගා කළ සහ අස්වනු නෙළු බිම් ප්‍රමාණ වැඩිවීම හේතුවෙන් වී නිෂ්පාදනය සියයට 6 කින් ඉහළ ගියේය. වසර පුරා පැවති හිතකර කාලගුණික තත්ත්වයන් සහ වාරි ජලය ලබා ගැනීමට හැකිවීම වී වගාව යටතේ ඇති බිම් ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමට හේතු වූ අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කිරීම සඳහා වූ බිම් ප්‍රමාණය අඩු විය. අර්නාපල් හා සෝයා බෝංචි හැරුණු විට අනෙකුත් සියළුම ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා කළ බිම් ප්‍රමාණ හා ඒවායේ නිමැවුම් ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව මෙම වසරේදී පහළ වැටුණි. ආනයනය මත පනවන ලද තීරුබදු වලින් ලැබෙන අධි ආරක්ෂණය හේතුවෙන් පසුගිය වසර කිපයක් තිස්සේ ඉහළ යාමේ ප්‍රවණතාවයක් පෙන්වූ අර්නාපල් නිෂ්පාදනය 2002 වසර තුළදී සියයට 53 ක් ඉහළ ගියේය.

3.1 සංඛ්‍යා සටහන
ප්‍රධාන කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන සහ මිල වෙනස්වීම්

අයිතමය	ඒකකය	නිෂ්පාදනය		වෙනස්වීමේ ප්‍රතිශතය 2001/2002	
		2001	2002	නිෂ්පාදනය	මිල
තේ	කි.ග්‍රෑ. දශ ලක්ෂ	295	310	5.0	3.7
රබර්	කි.ග්‍රෑ. දශ ලක්ෂ	86	91	5.2	25.4
පොල්	ගෙඩි දශ ලක්ෂ	2,796	2,392	-13.6	84.9
වී	මෙටො.දහස්	2,695	2,860	6.1	13.0
සීනි	මෙටො.දහස්	48	38	-21.5	23.3
මත්ස්‍ය	මෙටො.දහස්	285	301	5.8	3.4

මූලයන් : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
අදාළ ආයතන

පසුගිය වසරේ දී අඩු මට්ටමක පැවති තේ නිෂ්පාදනය 2002 වසරේදී කැපී පෙනෙන ලෙස වර්ධනය වී මෙතෙක් වාර්තාගත ඉහළම නිෂ්පාදන මට්ටම වූ කි.ග්‍රෑ. දශ ලක්ෂ 310 ට ලඟාවිය. පසුගිය වසර කිපය තුළදී පැවති නිමැවුම අඩුවීමේ ප්‍රවණතාවය හේතුවෙන් 2001 වසරේ දී වාර්තාගත අවම මට්ටමට ලඟා වූ රබර් නිමැවුම දේශීය හා අන්තර්ජාතික මිල ඉහල යාමට ප්‍රතිචාර දක්වමින් මෙම වසරේ දී සියයට 5 කින් වර්ධනය විය. කෙසේ වුවද පසුගිය වසරේ දී අඩු වූ පොල් නිමැවුම 2001 වසරේ පැවති නියඟයේ පසුකාලීන බලපෑම හේතුවෙන් මෙම වසරේදී තවදුරටත් අඩුවිය. පැල්වත්ත හා සෙවනගල කම්හල් දෙකෙන්ම ලබාගත් උක් දඩු ප්‍රමාණය අඩුවීම හේතුවෙන් සීනි නිෂ්පාදනය ද පහත වැටුණි.

3.2 කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති සහ ආයතනික පහසුකම්

කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති ආර්ථිකයේ අනෙකුත් අංශ සඳහා වන ප්‍රතිපත්ති වලට වඩා විවිධත්වයකින් යුක්ත වේ. එය, පරිසර සංරක්ෂණය සහ කළමනාකරණය, ජෛවීය විවිධත්වය, ක්ෂේත්‍රයේ නිරසාර පැවැත්ම, යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, මුදු බිම් සහ ජලාධාර කළමනාකරණය, කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ, කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණය සහ තාක්ෂණික හුවමාරුව, යෙදවුම් කළමනාකරණය, කෘෂිකාර්මික විවිධාංගීකරණය, කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන දේශීය සහ අන්තර් ජාතික වෙළෙඳාමේදී ලිහිල්කරණයට ලක්ව ඇති ප්‍රමාණය, මිල සඳහා මැදිහත් වීම, නිෂ්පාදනය සඳහා මැදිහත් වීම, බුද්ධිමය දේපල අයිතිය ආරක්ෂා කිරීම, ජාතික තාක්ෂණය භාවිතයෙන් නවීකරනය කරන ලද නිෂ්පාදන ආදී නව නිපැයුම් සඳහා ප්‍රතිපත්ති වැඩි දියුණු කිරීම දිගුකාලීනව සම්පත් බෙදීමේ විෂමතාවයන් සහ ව්‍යාපනකාරී තත්ත්වයන් ඇති වීමට නිබන්ධන ඉඩකඩ වැලැක්වීම සඳහා දිරිගැන්වීමේ ක්‍රමයක් ඇති කිරීම, ව්‍යාප්තිය සේවා සහ ගොවීන්ගේ හා පාරිභෝගිකයන්ගේ සුභ සාධනය වැනි ඉතා පුළුල් ක්ෂේත්‍රයන් ආවරණය කරයි.

පාරිසරික හා ස්වභාවික සම්පත් අමාත්‍යාංශය අනුගමනය කරන නිවැරදි පාරිසරික ප්‍රතිපත්ති මනා කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්තියක් සඳහා දායකත්වයක් සපයයි. අමාත්‍යාංශයේ අනෙකුත් කටයුතු අතර දේශීය ජෛව විවිධත්වය සහ ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණය පළිබඳ පැහැදිලි ප්‍රතිපත්තියක් ඉදිරිපත් කිරීම දැක්විය හැක. මීට අමතරව අමාත්‍යාංශය විසින්, පස නිසරු වීම සහ කාන්තාරකරණය වැළැක්වීම, ජල සංරක්ෂණය වැඩි දියුණු කිරීම සහ ජෛවීය විවිධත්ව සැලසුම්කරණය සඳහා පියවර රාශියක් ගෙන ඇත. වැදගත් ජලාධාර ප්‍රදේශ වල ආරක්ෂාවන් ඉන් ලබාගන්නා නිෂ්පාදනයන් සමතුළිතව හා නිරසාරව පවත්වා ගැනීම සඳහා පාංශු සංරක්ෂණ ක්‍රම සහ නිවැරදිව භූමිය භාවිතා කිරීමේ ක්‍රම හඳුන්වා දීම සඳහා ද අමාත්‍යාංශය ක්‍රියාකාරී දායකත්වයක් ලබා දෙන ලදී.

වාරි මාර්ග හා ජල කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය, ප්‍රධාන වාරිමාර්ග පද්ධති වල සංවර්ධනය හා කළමනාකරණය පිළිබඳව ක්‍රියා කරන අතරම, විශාල සහ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ වාරියෝජනා ක්‍රම සඳහා රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය වන සහභාගිත්ව වාරි කළමනාකරණය ක්‍රියාත්මක කිරීමට "වජ් හවුල" වැඩ පිළිවෙල යෙදා ගන්නා ලදී. මෙම වැඩ පිළිවෙලෙහි අරමුණ වන්නේ ප්‍රතිලාභීන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් කාර්යක්ෂම, ඵලදායී සහ නිරසාර ජල සම්පත් කළමනාකරණයක් හඳුන්වා දීම තුළින් ඵලදායීතාවය වැඩි දියුණු කිරීමයි. මෙමගින් ගොවීන්ගේ ආදායම ඉහළ නැංවීමත් වඩා සුදුසු ජල කළමනාකරණ ක්‍රියාවලියක් තුළින් ඉහළ අස්වනු ලබා ගැනීම සඳහා වැඩි දියුණු කරන ලද පරිසර හිතකාරී කෘෂිකාර්මික තාක්ෂණය ලබා දීමත් අපේක්ෂා කෙරේ.

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය මගින් වාරි මාර්ග යටිතල පහසුකම් තවදුරටත් සංවර්ධනය කරන ලදී. "ඒකීය ප්‍රදේශයක ඒකීය නිෂ්පාදන" වැඩ පිළිවෙල තුළින් යම් ප්‍රදේශයක් තුළ වඩාත් ලාභදායී කෘෂිකාර්මික සහ සත්ව නිෂ්පාදන වලට යොමුවීම මගින් කෘෂිකාර්මික ඵලදායීතාව වැඩිකිරීමටත්, වෙළෙඳපොළ සබඳතා වැඩි දියුණු කිරීමටත්, වාරිජලය උපරිම උපයෝගීතාවෙන් භාවිතා කිරීමටත් අරමුණු කර ඇත.

පලතුරු සහ එළවළු වැඩිවශයෙන් වගා කරන ප්‍රදේශවල විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීමට ගනු ලැබූ තීරණය නිසා අලෙවි කිරීමේ යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු විය. මෙම මධ්‍යස්ථාන මගින් ගොවීන්ට තම නිෂ්පාදන සිල්ලර හා තොග වෙළෙඳුන් වෙත වඩා හොඳ මිලකට විකිණීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයේ. 2002 වසර අවසානය වන විට ඉදිවෙමින් පවතින මීගොඩ සහ ඇම්ලිපිටිය විශේෂිත ආර්ථික මධ්‍යස්ථාන තුළින් යථාකාලයේ දී එම ප්‍රදේශ වල ජීවත් වන ග්‍රාමීය ජනතාවට විශාල අවස්ථාවක් සැලසේ යයි බලාපොරොත්තු වේ.

1999 දී හඳුන්වා දුන් ඉදිරි වෙළෙඳපොළ ගිවිසුම් ක්‍රමය ගොවීන්, ගැණුම්කරුවන්, බැංකුකරුවන්, ප්‍රතිපත්ති සැලසුම්කරුවන් සහ සාමාන්‍ය ජනතාව අතර ප්‍රචලිත කිරීමට පියවර ගැනීම නිසා අලෙවිය සඳහා යටිතල පහසුකම් තවදුරටත් වැඩිදියුණු විය. ලෝක බැංකුව මගින් සංවිධානය කරන ලද වෙළෙඳපොළ සංවර්ධන පිළිබඳ තරඟයෙන් ලැබුණු ත්‍යාග මුදලින් වසර 2002 දී මෙම වැඩසටහන සිසුයෙන් ප්‍රචලිත කෙරිණි.

ගුණාත්මයෙන් යුත් බීජ ලබාදීම ශ්‍රී ලංකා කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්තියේ විශේෂ අංගයක් විය යුත්තේ එතුලින් ගොවීන්ගේ ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීමටත් එමගින් ගොවීන්ගේ ආදායම වැඩිකර ගැනීමටත් හැකියාව ලැබෙන බැවිනි. මූලික වශයෙන් පුද්ගලික අංශය බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා යොමුකිරීම අරමුණු කරගත් බීජ පනත හරහා 1997 දී රජය, පුද්ගලික අංශයට බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා අවසර ලබාදී ඒ සඳහා ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කල ද ක්ෂේත්‍ර බෝග වගාකිරීම සඳහා ගුණාත්මයෙන් යුත් බීජ හිඟතාවයට තිරසාර විසඳුමක් ලබා ගැනීමට අපොහොසත් විය. එමනිසා, මෙම වැදගත් ක්ෂේත්‍රය තුළ පුද්ගලික අංශයේ සහභාගිත්වය ලබාගත හැකි වන සේ ශාක සංරක්ෂණ පනත සහ බීජ පනත ඉහළ නම්‍යශීලී බවකින් යුතුව නැවත සකස් කිරීම කාලීන අවශ්‍යතාවකි. ගුණාත්මයෙන් යුත් බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා සංවිධානාත්මක පුද්ගලික අංශය, සමුපාකාර, ගොවි සංවිධාන සහ ගොවි සමාගම් වලින් ලැබුණු යහපත් ප්‍රතිචාරය ඉහළ ගොස් ඇත.

2002 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී සිදු කරන ලද සංශෝධන සමග පොහොර සහනාධාර ක්‍රමය නව දුරටත් ක්‍රියාත්මක විය. සංශෝධන යෝජනා ක්‍රමය යටතේ, ජාත්‍යන්තර මිල මට්ටම සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් තොරව, යුරියා මෙට්‍රික් ටොන් 1ක් සඳහා රුපියල් 6,000 ක් වන ස්ථිර සහනාධාරයක් නියම කරන ලදී ජාත්‍යන්තර මිල අඩු මට්ටමක පවතින විට

පොහොර ආනයනය සිදු කෙරේ යැයි මෙම නව ක්‍රමයෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. පෙර පැවති ක්‍රමය යටතේ දී සහනාධාරය ආනයන මිලට සම්බන්ධව පැවති බැවින් ජාත්‍යන්තර මිල ඉහළම මට්ටමක පැවති විට යුරියා ආනයනය සිදුවූ අතර එවැනි අතර්ථකාරී ප්‍රතිඵල ඇතිවීම මහනැගීම මෙම ක්‍රමයෙහි ප්‍රධාන වැදගත්කමයි.

ජාත තාක්ෂණය භාවිතයෙන් නිෂ්පාදිත ආහාර දැඩි ලෙස විවාදයට තුඩු දෙන ලද්දක් වූයේ, විද්‍යාඥයන් මෙම ආහාර නිෂ්පාදනය සඳහා පක්ෂපාතිව කටයුතු කිරීමත්, සිවිල් සමාජයේ තවත් කොටසක් ඊට විරුද්ධව ක්‍රියා කිරීමත්ය. මෙවැනි තත්ත්වයන් යටතේ දී ජාත තාක්ෂණයෙන් නිෂ්පාදිත ආහාර ශ්‍රී ලංකාවේ භාවිතා කිරීම පිළිබඳව ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයක් ගැනීමට පෙරාතුව එවැනි ආහාර භාවිතයෙන් ලැබිය හැකි ප්‍රයෝජන මෙන්ම එහි ඇති අවදානම් තත්ත්වයන් ද පැහැදිලිව හඳුනාගත යුතුය. තවද මෙවැනි ප්‍රතිපත්තිමය තීරණයක ගැනීමේදී, වැඩිවන ජනගහනයට අනුකූලව ආහාර නිෂ්පාදනය වැඩිකිරීමට ඇති අවශ්‍යතාව වැනි ප්‍රබල ආර්ථික විශ්ලේෂණයන්ට ලක්විය යුතු අතරම, නීති පැනවීම සඳහා වන පිරිවැය සහ ජාත තාක්ෂණයෙන් නිෂ්පාදිත ආහාර ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට තුඩු දී ඇති හේතු සාධක හා ඒවායේ සත්‍යතාව වැනි කරුණු සැලකිල්ලට ගත යුතුය. කෙසේ වෙතත්, ශ්‍රී ලංකාව මෙම කරුණු පිළිබඳ කටයුතු කලේ අවුල් සහගත තත්ත්වයකිනි. ප්‍රථමයෙන් ජාත තාක්ෂණයෙන් නිෂ්පාදිත ආහාර ශ්‍රී ලංකාව තුළ සම්පූර්ණයෙන් තහනම් කරන ලද අතර එම තීරණය ගැනීමේදී ඉන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රායෝගික ගැටළු පිළිබඳව සැලකිල්ලක් දක්වා නොමැත. වර්තමානයේ දී එය අතිවාර්ය ලේබල් කරණය දක්වා වෙනස් කිරීමට යෝජනා වී ඇති නමුත් මෙහිදීද මෙවැනි නීති කඩවීම් පිළිබඳව හඳුනා ගැනීමට ක්‍රමෝපායක් ඉදිරිපත් කර නැත. එමනිසා, මෙවැනි වැදගත් කරුණු පිළිබඳව තීරණ ගැනීමේදී එය සඳහා සහ ඊට විරුද්ධව ඇති සියළුම කරුණු තුලනාත්මකව විශ්ලේෂණය කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

වැවිලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වාර්තාව මගින් ද පෙන්වා දී ඇති පරිදි ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම් මගින් අයකරනු ලැබූ අධික කළමනාකරණ ගාස්තු ප්‍රධාන ගැටළුවක්ව පවතී. නම්‍යශීලී නොවන අධික කළමනාකරණ ගාස්තු හේතුවෙන් ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම් වල ලාභාංශ ක්‍රම ක්‍රමයෙන් අඩුවන අතරම කොටස් වෙළෙඳපොළේ එකී සමාගම් වල කොටස් වල වටිනාකම අඩු වීමට ද හේතු වී ඇත. තවද, වැවිලි බෝගවල නිෂ්පාදන පිරිවැය වැඩිවීමට ද මෙය හේතුවේ. රජය සහ ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම් අතර මේ පිළිබඳව අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීමට කටයුතු කරන ලෙස වැවිලි සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මගින් නිර්දේශ කර ඇත. සමහර වැවිලි සමාගම් කළමනාකරණ ගාස්තු අඩුකිරීමට එකඟ වී ඇති අතර තවත් සමහර වැවිලි සමාගම් කීපයක් කළමනාකරණ ගාස්තු අඩු කිරීමටත් ඊට අනුරූපව රජය විසින් අයකරගන්නා බදු කුලී 2001/2002 මට්ටමට ස්ථාවර කිරීමත් පිළිබඳව රජය සමග සාකච්ඡා කරමින් සිටී. කෙසේ වෙතත්, අවබෝධතා ගිවිසුමට

අත්සන් නොකරන ලද වැවිලි සමාගම් වැවිලි ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනය සඳහා ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව මගින් ප්‍රදානය කරන ණය ක්‍රමය සඳහා සුදුසුකම් නොලබයි.

වේගවත් ආර්ථික වර්ධනයක් ලබාගැනීම සඳහා ආර්ථිකයේ ප්‍රධාන අංශවල රෙගුලාසි ලිහිල් කිරීමේ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව, තේ වගා අංශයේ නීතිරීති (රෙගුලාසි) විමර්ශනය කිරීම සඳහා රෙගුලාසි විමර්ශන කාර්ය සාධක බලකායක් (Regulatory Review Task Force - RRTF) පත්කර ඇත. මෙවන විට එම කමිටුවේ නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. ඒ අනුව, තේ වගා ක්ෂේත්‍රයේ ගැටළු හඳුනාගැනීමේ අරමුණින් යුතුව සියළුම සේවාදායකයන්ගේ සහභාගිත්වයෙන් ප්‍රධාන ආයතනය ලෙස තේ කර්මාන්ත ඒකාබද්ධ සංවිධානයක් (Tea Industry Federation) 2002 ඔක්තෝබර් මාසයේ දී පිහිටුවනු ලැබීය. මෙමගින් තේ අලෙවිය සඳහා දැනට පවතින රාජ්‍ය නීතිරීති හා රෙගුලාසි ද විමර්ශනය කෙරේ. වසර තුලදී වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය මගින් ගුණාත්මය සහතික කිරීමට සහ සැකසීම් වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා තවත් කාර්ය සාධක බලකායක් දෙකක්ද පත්කරන ලදී. දැනට පවතින සමහර නීතිරීති ලිහිල් කිරීමත් සමඟම බලශක්ති උත්පාදනය, සංචාරක කර්මාන්තය, මැණික් වැනි අනෙකුත් ක්ෂේත්‍රයන් කරා ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම් වලට සිය කටයුතු විවිධාංගීකරණය කිරීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත. 2001 මාර්තු මාසයේ සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි පැවති වතු සේවකයන්ගේ වැටුප් පිළිබඳව සාමූහික එකඟතාවයෙහි කාලසීමාව අවසාන වීමෙන් පසු 2002 ජූලි මාසයේ සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි නව සාමූහික එකඟතාවක් අත්සන් කරන ලදී. ඒ අනුව තේ වගා අංශයේ දෛනික වැටුප රුපියල් 121 සිට රුපියල් 147 (මිල මට්ටම මත නිරණය වන දීමනාව සහ පැමිණීමේ දීමනාව ඇතුළුව) දක්වා වැඩි වූ අතර රඹර් වගා අංශයේ වැටුප් රුපියල් 109 සිට රුපියල් 131 දක්වා වැඩිවිය.

නිෂ්පාදන කිහිපයක මිල මට්ටම් ඉහළ පහළ යාම වළක්වා ස්ථාවර මට්ටමක පවත්වා ගැනීම සඳහා අලෙවි කිරීමේ කටයුතු වලට ද රජය මැදිහත් විය. වී සඳහා ගොවිපල මිල වේගයෙන් පහත වැටීම වැළැක්වීම සඳහා රජය, ස.නො.ස. සහ සමුපකාර අලෙවි අංශ හරහා 2002 යල සහ 2001/2002 මහ කන්නවල අස්වනු නෙලන කාලවලදී පිළිගත හැකි තත්වයේ පැවති වී කිලෝ ග්‍රෑම්යක් රුපියල් 13 කට මිලදී ගැනීමට වැඩ පිළිවෙලක් දියත් කරන ලදී. සාමාන්‍යයෙන් පුද්ගලික අංශයේ අලෙවි කටයුතු වලට බලපෑම් කිරීමට තරම් අවශ්‍ය මෙවලම් රජයෙන් සතුට නොපවතී. උදාහරණයක් ලෙස, වී අස්වනු නෙලන කාලයේ දී වී මිලදී ගැනීමට රජය කැමැත්ත පළ කළද, ගබඩා කිරීමේ සහ අලෙවියේදී මතුවන ගැටළු හේතුවෙන් එම ක්‍රියාවලියේ අරමුණු බිඳවැටේ. එබැවින් රජය වාණිජ ක්‍රියාකාරකම් වලට මැදිහත් වීමෙන් වැළකීම වඩා ඵලදායී වන අතර ස්ථිර ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශ සකස් කිරීම, යටිතල පහසුකම් සැපයීම, අත්‍යවශ්‍ය පොදු භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීම වැනි පුද්ගලික අංශය මගින් ලබා දීමට අපොහොසත් වන ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ. කෘෂිකර්මික

ණය කපාහැරීමට උත්සාහ කිරීම මගින් ණය ආපසු ගෙවීමට හැකියාවක් ඇති ගොවීන් ද අනාගතයේදී මෙවැනි ණය කපාහැරීම් බලාපොරොත්තුවෙන් ණය චාරික ගෙවීම පැහැර හැරීමට ඇති ඉඩකඩ වැඩිවීම කෘෂිකර්මික අංශයට බරපතල ප්‍රශ්නයක් විය. මෙය කෘෂිකර්මික අංශයට ණය ලබාදීම අධෝරූපයට පත්කළ අතර අවදානම සඳහා අමතර චාරිකයක් ප්‍රතිපාදනවල මිලට එකතු කිරීමට බැංකුකරුවන් පොළඹවනු ලැබීය.

කෘෂිකර්මික නිෂ්පාදන සඳහා ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාම ලිහිල්කරණය සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව මිශ්‍ර ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්වීය. අර්තාපල්, මිරිස්, එෂුණු, මුං ඇට සහ සහල් හැරුණු විට අනෙකුත් බොහොමයක් කෘෂිකර්මික නිෂ්පාදන සඳහා 2002 වසරේදී අඩු නිරු බදු මට්ටමක් පනවා තිබුණි. කෙසේ වෙතත් කෘෂිකර්මික නිෂ්පාදන ආනයනය සඳහා වන නිරු බදු වසර තුළදී විවිධ වෙනස්කම්වලට භාජනය විය. පිටත වියදම පහළ දැමීමේ අරමුණින් යුතුව වී, සහල්, කිරි පිටි, අර්තාපල්, රතුඑෂුණු, ලොකු එෂුණු සහ වියලි මිරිස් ආනයන මත පනවා තිබූ සියයට 40 ක් වූ අධිභාරය ඉවත්කරන ලදී. දේශීය ගොවි ජනතාව ආරක්ෂා කිරීමේ අරමුණින් සමහර අහාර ද්‍රව්‍ය මත පනවා තිබූ නිරු බදු ව්‍යුහයන් ද වෙනස් කරන ලදී සහල් ආනයනය මත පනවා තිබූ සියයට 35 ක නිරු බද්ද ඉවත්කර ඒ වෙනුවට 2002 ජනවාරි 21 සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි කිලෝ ග්‍රෑම් 1 ට රුපියල් 7 ක් වන සේ විශේෂිත බද්දක් පනවන ලදී එය 2002 නොවැම්බර් 6 දින සිට බලපවත්වන පරිදි කිලෝ ග්‍රෑම් 1 ට රුපියල් 5 දක්වා තවදුරටත් අඩුකරන ලදී 2002 මාර්තු 23 සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි වියලි මිරිස්, ලොකු එෂුණු, රතු එෂුණු සඳහා පිළිවෙලින් කිලෝග්‍රෑම් 1 ට රුපියල් 30, රුපියල් 6, සහ රුපියල් 5 ක් වන සේ විශේෂිත ආනයන බද්දක් පනවන ලදී. 2002 නොවැම්බර් 6 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි මුං ඇට සහ කවිපි ආනයන සඳහා ද කිලෝ ග්‍රෑම් 1 ට රුපියල් 5 ක් වන විශේෂිත බද්දක් පනවන ලදී. වටිනාකමට අනුව බදු ගෙවීම, මෙසේ විශේෂිත බදු ක්‍රමයක් දක්වා වෙනස් වීම මගින් දේශීය ගොවියාට සැලකිය යුතු ආරක්ෂණයක් සැපයෙන අතරම අස්වනු නෙලන කාලයන් තුළ මිල උච්චාවචනය වීම නිසා ඇතිවිය හැකි අවදානම අඩු කිරීමට ද හැකියාව ලැබේ. එසේම මෙමගින් ආනයන වටිනාකම අවතක්සේරුවට ලක් කිරීමේ හැකියාව ද වලක්වනු ලැබේ.

ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානය සමඟ ඇතිකරගත් එකඟතාවය මත ශ්‍රී ලංකාව, කෘෂි නිෂ්පාදන වැඩි ප්‍රමාණයක නිරු බදු අනුපාතය සියයට 50 ක සීමා අනුපාතයක (bound rate) පවත්වාගෙන යනු ලැබේ. ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානයේ සහනාධාර පිළිබඳ 6.2 වන ගිවිසුම් පත්‍රිකාවට අනුව අවසරදී ඇති අංශ සඳහා දේශීය පහසුකම් සමහරක් සැපයීමක් ශ්‍රී ලංකාව විසින් සිදු කරනු ලැබේ. කෙසේවුව ද ශ්‍රී ලංකාව සපයන එම පහසුකම් ලෝක වෙළෙඳ සංවිධානය මගින් අවසරදී ඇති පහසුකම් මට්ටම් වලට වඩා ඉතා අඩු මට්ටමක පවතී. ක්ෂේත්‍රය නභා සිටුවීමට ගන්නා ලද විවිධ උත්සාහයන්

මධ්‍යයේ වුවද ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තය තවදුරටත් ස්වාභාවික කම්පන, තාක්ෂණික පරතරය, අඩු ආයෝජනය, ගුණාත්මක යෙදවුම්වල හිඟකම, ප්‍රතිපාදන හිඟකම, ප්‍රවාහන ගැටළු, අලෙවි ගැටළු සහ නිශ්චිත වෙළෙඳ හා නිරුක්ති ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් නොමැති වීම වැනි කරුණු වලින් තවමත් පීඩාවට පත්ව ඇත. පසු අස්වනු හානි, ශ්‍රම ඵලදායීතාව අඩුවීම, නිෂ්පාදකයන්ගේ අසහනය, ශ්‍රමිකයන් පිටතට සංක්‍රමණය වීම සහ අස්ථාවර මිල මට්ටම් කෘෂිකර්මාන්තයේ පවතින ගැටළු තව දුරටත් පැහැදිලි කර පෙන්වයි. එබැවින්, කෘෂිකර්මික ක්ෂේත්‍රය ස්වාධීන සහ කාර්යක්ෂම තත්ත්වයට පරිවර්තනය විය යුතුය. එයට හේතුව, යම්කිසි ක්ෂේත්‍රයක නිරසාර පැවැත්මට රාජ්‍ය මැදිහත් වීම තුළින් ආධාර ලබා ගත්විට පුද්ගලික අංශයේ ක්‍රියාකාරකම් අඩපන වන බැවින් ක්‍රියාවලියේ අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා ගැනීමට අපොහොසත් වීම ඓතිහාසිකව මෙන්ම ජාත්‍යන්තර මට්ටමින් ද පෙන්නුම් කර තිබීමයි. වාර්ෂික පද්ධති ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා කෘෂිකර්මික අංශය නියඟයට ගොදුරු වීමේ හැකියාව වැඩි වී ඇත. කුඩා සහ බෙදුනු ඉඩම් වලින් පරිමානුකූල ඵල නොලැබෙන බැවින් යාන්ත්‍රීකරණය හා ප්‍රාග්ධන ආයෝජනය සඳහා දිරිගැන්වීමක් ඇති නොවේ. මෙමගින් නිෂ්පාදන පිරිවැය වැඩිකරන අතරම ජාත්‍යන්තරව තරඟ කිරීමේ හැකියාව මෙන්ම ලබාගත හැකි ලාභාංශයන් ද අඩු කරවයි. ඵලදායීතාවය ඉහළ නැංවීමේ යාන්ත්‍රණයක් නොමැති වීම නිසා සහනාධාර මගින් දිරිගැන්වනු ලැබූ පොහොර භාවිතය හා පලිබෝධනාශක භාවිතය තුළින් ඵලදායීතාව යම් තරමකට ඉහළ නැංවීමට හැකි වුවද එමගින් පසට හා දිය උල්පත්වලට හානි වීමට ද ඉඩ ඇත.

නිසිලෙස සැලසුම් කරන ලද ස්ථිර ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් මෙන්ම යටිතල පහසුකම් ද මනා තත්ත්වයෙන් තිබේ නම් කෘෂිකර්මික අංශයේ ආයෝජනය සඳහා පෙළඹවීමක් ඇති කළ හැක. කෘෂිකර්මාන්තය සඳහා වන බොහොමයක් ආයෝජන ප්‍රතිලාභ ලබා දෙන්නේ දිගු කාලීනව බැවින් දිගුකාලීන ප්‍රතිපත්ති සැකසීමත් ඒ පිළිබඳව අදාළ සියළුම කොටස්කරුවන් දැනුවත් කිරීමත් කල යුතුවේ. අවම පාරිභෝගික මිලක් සහ නිෂ්පාදකයින්ට වැඩි මිලක් ලබාදීමත් අතර සමතුලිතතාවයක් පවත්වා ගෙන යාමට රජය උත්සාහ කරන බැවින් වෙළෙඳාම හා සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති විවිධ විට වෙනස් කිරීම නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මික ප්‍රතිපත්ති ඉතා දැඩි පසුබෑමකට ලක්වී ඇත.

කෘෂිකර්මික ක්ෂේත්‍රයේ ඵලදායීතාව පහළ වැටීමට සාර්ථක විසඳුම් ලබා දීමට නම් ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම අරමුණු කරගත් කඩිනම් පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති සේවා සැලසුම් කල යුතුව ඇත. වර්තමානයෙහි රටේ පවතින බුද්ධිමය දේපල අයිතිවාසිකම් ප්‍රමාණවත් නොවීම නිසා පුද්ගලික අංශය පර්යේෂණවල නියැලීම අධෝරූපයක් වන බව නිතර පැවසේ. රාජ්‍ය අංශයේ පර්යේෂණ කටයුතු පවතින පහසුකම් මත පදනම් වී ඇති බැවින් ගොවීන්ගේ හෝ පාරිභෝගිකයන්ගේ අවශ්‍යතා සඳහා යොමු වී නැත. දැනට

පවතින පර්යේෂණවල ප්‍රතිඵල ද ව්‍යාප්ති සේවා සමඟ හොඳින් සම්බන්ධවීමක් දක්නට නොලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මික පර්යේෂණ, රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු සහ ආයතන 12 ක් විසින් කරගෙන යනු ලැබේ. යෝජිත ජාතික කෘෂිකර්මික ප්‍රතිපත්තියට සහාය වීමක් ලෙස කෘෂිකර්මික පර්යේෂණවලට නව මුහුණුවරක් දීම සඳහා කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ සහ ප්‍රතිපත්ති සභාව මගින් ජාතික කෘෂිකර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් සකස් කොට ඇත. විවිධ නව සොයාගැනීම් හා ක්‍රමෝපායයන් හරහා තාක්ෂණයේ ක්‍රියාකාරීත්වය වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් තාක්ෂණික කළමනාකරණය සහ එය සංවර්ධනය කිරීම මෙම ජාතික කෘෂිකර්මික පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්තිය මගින් ආවරණය කරයි. විශ්ව විද්‍යාල සමඟ ඇති සබඳතා වැඩි දියුණු කිරීමටත් ඉල්ලුම කෙරෙහි යොමු වූ පර්යේෂණ හා සංවර්ධන කටයුතු කිරීම සඳහා පුද්ගලික අංශය සමඟ සබඳතා ගොඩනගා ගැනීමේ අවශ්‍යතාවයන් මෙමගින් අවධාරණය කර ඇත.

ශ්‍රී ලංකාවේ පර්යේෂණ හා ව්‍යාප්ති සේවා පද්ධතිය ගත්කල තාක්ෂණික දැනුම බෙදාදීම එහි ඇති දුර්වලම ස්ථානය ලෙස දැක්විය හැක. එබැවින් මෙම ප්‍රතිපත්ති මාලාව තුළින්, නව සොයාගැනීම් සහ තොරතුරු බෙදාහැරීමේ ක්‍රියාවලිය වැඩි දියුණු කිරීමටත් ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීම සඳහා ව්‍යාප්ති සේවය ක්‍රමානුකූල කිරීමටත් උත්සාහ දරා ඇත. තවද, පර්යේෂණ තොරතුරු පිළිබඳව දැනුවත්භාවය ඇතිකිරීමට පර්යේෂකයන් අතර කෘෂිකර්මික පර්යේෂණවල ප්‍රචිඵල නිරතුරුව යාවත්කාලීන වන පරිද්දෙන් විද්‍යුත් දත්ත පද්ධතියක් පවත්වා ගැනීමට ද තාක්ෂණය පුරෝකථනය කිරීමේ ක්‍රමයක් (Technology Forecasting Intelligence System) පිහිටුවීමට ද එම ප්‍රතිපත්ති මාලාව මගින් යෝජනා කර තිබේ.

2003 වසරේ අයවැයෙන් බෝග, පශු සම්පත්, වන සම්පත්, සහ ධීවර අංශ පිළිබඳව පර්යේෂණ සඳහා කෘෂිකර්මික පර්යේෂණ හා ප්‍රතිපත්ති සභාවට රුපියල් දශ ලක්ෂ 100 ක් ලබාදීම කෘෂිකර්මික පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයට ලැබුණු විශාල රුකුලක් විය. මෙම ප්‍රතිපාදන, වැඩි ප්‍රමුඛතාවක් දක්වන අංශවල ඉල්ලුමට සරිලන ලෙස පර්යේෂණ කිරීම සඳහා රාජ්‍ය සහ පුද්ගලික අංශයේ ආයතනවලට ලබාදීමට නියමිතය. මෙමගින් කෘෂිකර්මික තාක්ෂණය වැඩිදියුණුවීම තුළින් කෘෂිකර්මික ක්ෂේත්‍රයේ වර්ධනය වැඩිවීමට ද එමගින් ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීමට ද උපකාරීවනු ඇත. තවද, කෘෂිකර්මික නිෂ්පාදන සංවර්ධනය සහ අතුරුඵල ප්‍රයෝජනවත් ලෙස යොදා ගැනීම පිළිබඳව අවධානය යොමු කිරීම ද ඉතා වැදගත් වේ.

කෘෂිකර්ම සහ පශු සම්පත් අමාත්‍යාංශය මගින් නිරසාර කෘෂිකර්මික සංවර්ධනයක් උදෙසා මැදි කාලීන ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයක් සකස් කළ අතර එය ජාතික කෘෂිකර්මික ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රමෝපාය (National Agriculture Policy & Strategy - NAPS) ලෙස හඳුන්වයි. මෙහි අරමුණ වූයේ ආහාර බෝග සහ

පශු සම්පත් අංශ වල වර්ධනයට පවතින විභවතාවය ශක්තිමත් කර ආර්ථික සංවර්ධනයට ඉන් වන දායකත්වය උපරිම කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රමෝපායයන් පද්ධතියක් ඉදිරිපත් කිරීමයි.

මෙම ප්‍රතිපත්ති මාලාව මගින් අංශයේ පවතින ගැටළු සහ අභියෝග නිවැරදිව හඳුනාගෙන ඇත. ශ්‍රම ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම ද මූලික අවශ්‍යතාවක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. ආහාර පුරප්පාහිතතාව (food security) වැදගත් අංශයක් වුවද එය සාක්ෂාත් කර ගැනීම දේශීය ආහාර ද්‍රව්‍ය වල මිල ඉහළ දැමීම තුළින් සිදු නොකල යුතුය. ක්‍රියාකාරී ආහාර සැකසීමේ කර්මාන්තයක් පැවතීම කෘෂිකාර්මික අංශයේ සංවර්ධනයට ඉතා වැදගත් බව ද මෙම ප්‍රතිපත්ති පත්‍රිකාව මගින් අවසානයේ දී හඳුනාගෙන ඇත.

ජාතික කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්තිය සහ ක්‍රමෝපායයන් පිළිබඳ පත්‍රිකාව මගින් මූලික වශයෙන් ප්‍රතිසංස්කරණය විය යුතු අංශ කීපයක් හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අතර වෙළෙඳ පොල ප්‍රතිසංස්කරණය, කෘෂිකර්මය තුළ පුද්ගලික ව්‍යවසායකයන්ගේ කාර්යභාරය වැඩිකිරීම, ආහාර සැකසීමේ කර්මාන්තය සමග අඛණ්ඩ සම්බන්ධතාවයක් පවත්වා ගැනීම, සම්පත් සංරක්ෂණය සහ ඒවායේ තිරසාර භාවිතය යනාදී අංශ වැදගත් වේ. ආර්ථිකයේ විවෘත භාවය වැඩිවීම සහ ගෝලීයකරණය හේතුවෙන් සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති වෙනස්වීම නිසා කෘෂිකාර්මික සහ පශු සම්පත් අංශවලට නව ගැටළු සහ අභියෝග වලට මුහුණ දීමට සිදුවී ඇත. ජාතික කෘෂිකාර්මික ප්‍රතිපත්ති මාලාව තුළින් ආර්ථිකයේ සිදුවන මූලික වෙනස්වීම් වලට ඉඩ සලසන අතරම කෘෂිකර්මාන්තය නිවැරදි දිශාවට යොමු කිරීමට කටයුතු කර ඇත.

ක්ෂේත්‍රය තුළ තරඟකාරීත්වය වැඩිකිරීමට සහ විභව වර්ධනය කරා ළඟා වීමට ක්ෂේත්‍රය තුළ අත්‍යවශ්‍යයෙන්ම පිදුම්පල වූ ප්‍රතිපත්ති මාලාවේ අංගයකි. කෘෂිකාර්මික ශ්‍රම හිඟය අනාගතයේ දී ප්‍රබල ගැටළුවක් වනු ඇත. එය වළක්වා ගැනීමට නම් ශ්‍රම ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවිය යුතුය. කෙසේ වෙතත්, වර්තමානයේ පවතින කුඩා පරිමාණ ඉඩම් අයිතිය මගින් යාන්ත්‍රිකරණ ක්‍රියාවලිය මන්දගාමී කරවන අතර එම නිසා යාන්ත්‍රිකරණය තුළින් පරිමාණකුල ඵල ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව අවම කරවයි. කෘෂිකර්මාන්තය තුළ ප්‍රාග්ධන පුනර්ජනන ආයෝජන දිරිමත් කිරීම සඳහා කුඩා බිම් කොටස් ඒකරාශී කර විශාල බිම් කොටස් බවට පත්කිරීම වැදගත් වේ.

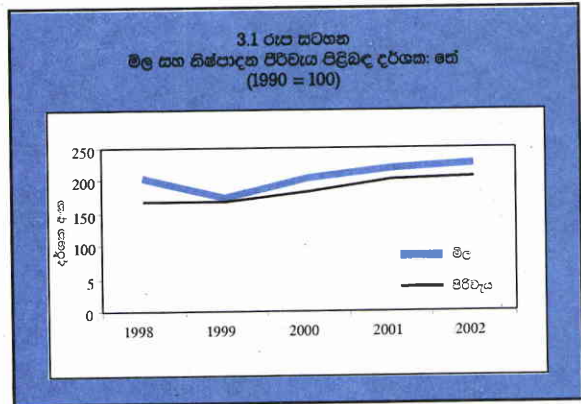
නිෂ්පාදන සැකසීම් සහ සේවා සැපයීම් යන අංශ වල පරිමාණකුල ඵල ලබාගැනීමේ අරමුණින් නිෂ්පාදන කලාප, ප්‍රාදේශීය විශේෂීකරණය වැනි ක්‍රමෝපායයන් අනුගමනය කිරීමට සැලසුම් සකස් කර ඇත. නිෂ්පාදනයේ සිට පසු අස්වනු ක්‍රියාවලිය දක්වා මුළු පරාසයම ආවරණය වන පරිදි නව තාක්ෂණය හඳුන්වා දීම තුළින් ක්ෂේත්‍රයේ සීඝ්‍ර නවීකරණයකට ඉඩ සලසන අතර එය එක් එක් අංශවලට වෙන් වෙන් වශයෙන් තාක්ෂණය ලබාදීමට වඩා යෝග්‍ය ක්‍රියාවලියකි. මධ්‍යම පරිමාණයේ ගොවීන්ගේ වගා කටයුතු

වැඩි දියුණු කිරීමටත් ගොවීන්ගේ ප්‍රයෝජනය උදෙසා නව බෝග සහ නව තාක්ෂණයන් හඳුන්වා දීමටත් කෘෂි ව්‍යාපාර සංවර්ධන අරමුදල (Agro - Enterprise Development Found) පිහිටුවීමට 2003 අයවැයෙන් යෝජනාකර ඇත.

3.3 අපනයන බෝග

තේ

2002 වසරේ තේ නිෂ්පාදනය, පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සියයට 5 ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරමින් කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 310 ක නව වාර්තාගත මට්ටමකට ළඟා වූ අතර, මෙය 2000 වසරේදී පැවැති වාර්තාගත නිෂ්පාදන මට්ටම වූ කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 305 අභිබවා යාමකි. මෙයට හේතුවූයේ විශේෂයෙන්ම උස්බිම් තේ වගාකරන ප්‍රදේශවල පැවති හිතකර කාලගුණික තත්ත්වය මෙන්ම වැඩි දියුණු කළ කළමණාකාරී පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීමත්ය. මෙම වැඩිවීමට සියලුම බිම් මට්ටම් වල තේ නිෂ්පාදනයන් දායක විය. 1966 ත් පසුව පැවති ඉහළම නිෂ්පාදනය වාර්තාකරමින් උස් බිම් තේ නිෂ්පාදනය කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 87 ක් විය. මෙය ඉකුත් වසරට වඩා සියයට 16 ක වැඩි වීමක් වන අතර එය මුළු තේ නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 28 කි. මුළු නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 54 ක් වන පහත් බිම් තේ නිෂ්පාදනය සියයට 2 ක වැඩිවීමක් වාර්තා කළ අතර, මැදි බිම් තේ නිෂ්පාදනය ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව ආන්තික වැඩි වීමක් පෙන්නවන ලදී. කපා, ඉරා, අඹරණ (CTC) ලද තේ නිෂ්පාදනය කි.ග්‍රෑ. දශ ලක්ෂ 17.8 ක් වූ අතර එය ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව සියයට 4 ක වැඩිවීමකි. මේ අතර මිශ්‍ර කර නැවත අපනයනය කිරීම සඳහා ආනයනය කරන ලද තේ ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑ. දශ ලක්ෂ 2.6 ක් වූ අතර, එය ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව සියයට 3.7 ක අඩු වීමකි.

2002 වසරේ සමස්ත තේ නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 61 කට දායක වෙමින් කුඩා තේ වතු අංශය, තේ කර්මාන්තය සඳහා වැදගත් කාර්යභාරයක් ඉටු කරමින් පවතී. කුඩා වතු හිමියන් වැඩි වශයෙන් ව්‍යාප්තවී සිටින්නේ උස් බිම් හා මැදි බිම් වලට වඩා ඵලදායීතාව වැඩි පහත් බිම් කලාප වලය. 2002 වසරේදී කුඩා තේ වතු අංශයේ සාමාන්‍ය ඵලදායීතාවය හෙක්ටයාරයකට

කිලෝ ග්‍රෑම් 2,286 ක් වන අතර වතු වගා අංශය සඳහා ඇස්තමේන්තු ගත සාමාන්‍ය ඵලදායීතාවය වූයේ හෙක්ටයාරයකට කිලෝ ග්‍රෑම් 1,462 ක් පමණි. ඇස්තමේන්තු ගත කරන ලද ජාතික ඵලදායීතාවය හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ. 1,875 ක් වන අතර එය කෙන්යාව, දකුණු ඉන්දියාව වැනි තරගකාරී රටවල ඵලදායීතාවය හා සසඳා බලන විට සැලකිය යුතු අඩු මට්ටමකි. කුඩා හෝ වතු අංශය වැඩි වශයෙන් සමන්විත වන්නේ වැඩි ඵලදාවක් ලබාදෙන රිකිලි හෝ වගාවෙන් වන අතර, වතු වගා අංශයේ වැඩි කොටසක තවමත් පවතින්නේ අඩු ඵලදාවක් ලබාදෙන ඇට වලින් පැළ කර ගත් හෝ වගාවයි.

ශ්‍රමිකයන්ගේ හිඟය, විශේෂයෙන් පහත් උන්නතාංශ ප්‍රදේශවල දළ නෙළන්නන්ගේ හිඟය, වතු වගා අංශයට දැඩි ලෙස බලපාන ප්‍රශ්නයක් වී ඇත. අවිධිමත් ලෙස දළ නෙළීම හෝ වල ගුණාත්මයට බලපාන අතර එවැනි හෝ වලට වෙළඳපොළේදී හිමිවන්නේ අඩු මිලකි. අධික ප්‍රමාණවලින් ඇසිරීම හා නොසැලකිලිමත් ලෙස ප්‍රවාහනය කිරීම හේතුවෙන් අමු දළ කර්මාන්තයේදී හෝ දළ වලට සිදුවන පසු අස්වනු හානිය ඉහළ ගොස් ඇත. අමු දළ වලට සිදුවන මෙම හානිය ද නිෂ්පාදිත හෝ වල ගුණාත්මය අඩු වීමට හේතු වේ.

3.2 සංඛ්‍යා සටහන
හෝ වගා අංශය පිළිබඳ සංඛ්‍යා

අයිතමය	ඒකකය	2000	2001(අ)	2002(ආ)
1. නිෂ්පාදනය	කි.ග්‍රෑ.දශ ලක්ෂ	306	295	310
උළු බිම්	කි.ග්‍රෑ.දශ ලක්ෂ	84	75	87
මැදි බිම්	කි.ග්‍රෑ.දශ ලක්ෂ	56	54	54
පහත් බිම්	කි.ග්‍රෑ.දශ ලක්ෂ	166	166	169
2. බිම් ප්‍රමාණය				
මුළු වගා බිම් ප්‍රමාණය(අ)	හෙක්ටයාර් දහස්	180	180	181
දළ කැඩීම යටතේ දැනී(ආ)	හෙක්ටයාර් දහස්	166	165	165
3. පොහොර භාවිතය	මෙට්‍රික් ටොන් දහස්	192	167	181
4. නැවත වගා කිරීම	හෙක්ටයාර්	1,094	1,048	1,013
5. අළුතින් වගා කිරීම	හෙක්ටයාර්	264	402	567
6. මිල				
කොළඹ වෙන්දේසිය	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	135.53	143.96	149.30
අපනයන(නැව්ස)	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	184.73	208.89	216.26
7. නිෂ්පාදන පිරිවැය(ඉ)	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	110.64	121.57	125.05
8. අපනයන	කි.ග්‍රෑ.දශ ලක්ෂ	288	295	292
9. අපනයන ඉපයුම්	රුපියල් දශ ලක්ෂ	53,133	61,602	63,105
	එජ.ඩොලර් දශ ලක්ෂ	700	690	660
10. එකතු කළ අගය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් (ඊ)		2.6	2.3	2.4

මූලයන් : ශ්‍රී ලංකා හෝ මණ්ඩලය ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය කුඩා හෝ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය වැවිලි සමාගම් ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

- (අ) සංශෝධිත
- (ආ) තාවකාලික
- (ඇ) 1999 දී වතු වගා අංශයේ සමීක්ෂණයකට අනුව 1999 සිට වගා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණය සංශෝධනය කරන ලදී (අත් හරින ලද හෝ ඉඩම් ඇතුළත් නොවේ)
- (ඈ) වතු සමාගම් සහ කුඩා හෝ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය සපයන ලද දත්ත පදනම් කරගෙන සකස් කරන ලදී
- (ඉ) අමු හෝ දළ පැසුම්කරුගේ ලාභාංශ ඇතුළත් වේ
- (ඊ) වගා කිරීම සහ පැසුම් කටයුතුවල පමණි.

1 වතු වගා අංශයේ ඵලදායීතාවය ගණනය කිරීමේදී පාදක කරගනු ලැබූවේ වැවිලි සමාගම් වලින් ලබාගත් දළ නෙළන බිම් ප්‍රමාණයන් වන අතර කුඩා වතු අංශයේ ඵලදායීතාවය කුඩා හෝ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් ලබා දෙන ලදී

ඉන්ධන මිල හා විදුලි බල ගාස්තු ඉහළ නැගීම, පොහොර, කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය වැනි අනෙකුත් යෙදවුම් වල මිල ඉහළ යාම සහ 2002 ජූලි මාසයේදී සිදු වූ වතු කම්කරුවන්ගේ වැටුප් වැඩිවීම හේතුවෙන් 2002 වසරේදී වතු වගා අංශයේ නිෂ්පාදන පිරිවැය කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 125.00 දක්වා සියයට 3 කින් ඉහළ ගියේය. මෙය හේ වගා අංශයේ ලාභදායී බව කෙරේ අහිතකර ලෙස බලපෑවේය. එබැවින් වතු වගා අංශය ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම, වැටුප් වැඩිවීම් ඵලදායීතාවය හා සම්බන්ධ කිරීම, වැවිලි සමාගම් වල කළමනාකරණ ගාස්තු ස්වේච්ඡාවෙන් අඩු කිරීම වැනි පිරිවැය අඩු කිරීමේ ක්‍රමෝපායයන් අනුගමනය කිරීම හෝ වගා අංශයේ දිගු කාලීන වර්ධනය සඳහා වැදගත් වනු ඇත.

2002 වසරේදී වාර්තාගත ඉහළම හෝ නිෂ්පාදන මට්ටම පෙන්නුම් කළ කොළඹ හෝ වෙන්දේසියේ අලෙවි කරන ලද හෝ ප්‍රමාණය පෙන්වූයේ ආන්තික වැඩි වීමක් පමණි. කොළඹ හෝ වෙන්දේසියේ වාර්ෂික සාමාන්‍ය මිල ගණන් රුපියල් වලින් ගණනය කිරීමේදී කිලෝග්‍රෑමයකට රුපියල් 143.96 සිට කිලෝ ග්‍රෑමයකට රුපියල් 149.30 දක්වා වැඩිවූ නමුත් එක්සත් ජනපද ඩොලර් වලින් ගණනය කිරීමේදී එය කිලෝග්‍රෑමයකට එක්සත් ජනපද ඩොලර් 1.5 දක්වා සියයට 10 කින් අඩුවිය. 2001 වසරේ ලෝක හෝ නිෂ්පාදනයේ වාර්තාගත වැඩිවීම නිසා 2002 වසරේ මුල් කාලයේදී ලෝක වෙළඳපොළෙහි හෝ මිල ගණන් ආකර්ෂණීය නොවීය. කෙසේ වෙතත්, 2002 වසර අවසාන කාලයේ ලංකාව හැර හෝ නිෂ්පාදනය කරන අනෙක් ප්‍රධාන රටවල නිෂ්පාදනය පහළ වැටීම හෝ වල ඇති වූ අධි සැපයුම අවශෝෂනය කර ගැනීමට සමත් විය. 2002 වසරේ අපනයන කළ හෝ ප්‍රමාණය ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව අඩුවීමක් පෙන්වන ලදී. හෝ අපනයනයෙන් ලද මුළු ආදායම රුපියල් බිලියන 63.1 ක් වූ අතර එය ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව සියයට 2.4 ක වැඩිවීමකි. කෙසේ වෙතත් එක්සත් ජනපද ඩොලර් වලින් ගණනය කිරීමේදී අපනයන ආදායම සියයට 4.3 කින් අඩුවී ඇත. තොග වශයෙන් හෝ අපනයනය කිරීම සියයට 60 සිට සියයට 64 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, එමගින් හෝ සඳහා වූ සාමාන්‍ය අපනයන මිලෙහි අඩුවීමක් සිදුවිය. එයට හේතුවූයේ පැකට් කරන ලද හෝ අපනයනය කියුණු ලෙස පහත වැටීමයි. කෙසේ වෙතත් 2002 වසර කුළු එකතු කළ අගය සහිත හෝ අපනයනවල ඒකක මිල කැපීපෙනෙන ලෙස ඉහළ ගොස් තිබුණි.

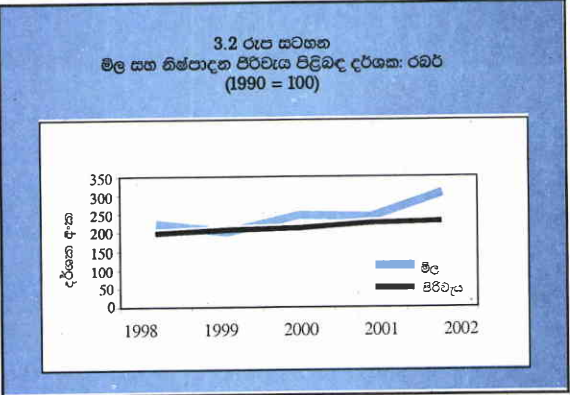
විශාල පරිමාණයේ හෝ අපනයන කරුවන් සමහරක් ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදනවල විවිධාකාරී ඉහළ නැංවීම් ගැනීමේ අරමුණින් ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොළේ ස්වකීය වෙළඳ නාමය ප්‍රචලිත කිරීම ආරම්භ කර ඇත. එකතුකළ විවිධාකාරී සහිත හෝ නිෂ්පාදන සඳහා නව වෙළඳපොළ යොදාගැනීමේ අරමුණින් ශ්‍රී ලංකා හෝ මණ්ඩලය මහා පරිමාණයේ ප්‍රචාරක වැඩපිළිවෙලක් දියත් කර ඇත. ආහාර පාන වෙළඳාම පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර වෙළඳ ප්‍රදර්ශන වලට සහභාගීවීම, විදේශ රටවල ශ්‍රී ලංකා තානාපති කාර්යාලවල වෙළඳ අංශයන් හරහා ලංකා

තේ (Ceylon tea) ප්‍රවලිත කිරීම, තෝරාගත් රටවල ලංකා තේ වෙළඳ නාමය යටතේ වර්තමානයේ අත්පත් කරගෙන ඇති තේ වෙළෙඳපොළ කොටස තහවුරු කරගැනීමේ සහ අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමේ අරමුණින් වෙළෙඳ නාම ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘති 36 ක් සඳහා අනුමැතිය දීම ද මෙයට ඇතුළත් වේ. එකතුකළ වටිනාකමක් සහිත තේ සඳහා විභවතාවයක් ඇති නව වෙළෙඳපොළවල් ලෙස දකුණු කොරියාව, සිංගප්පූරුව, චීනය සහ මලයාසියාව හඳුනාගෙන ඇත. මීට අමතරව ඉන්දු ලංකා තිදහස් වෙළඳ ගිවිසුම යටතේ ශ්‍රී ලංකා අපනයන කරුවන්ට ස්වකීය වෙළඳ නාමයන් ඉන්දියාවේ ප්‍රචාරය කිරීමට ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ විශේෂ ව්‍යාපෘතියක් ද ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා තේ මණ්ඩලය මගින් සිදුකරන මෙම තේ ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ වැඩපිළිවෙල හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ එකතුකරන ලද වටිනාකමක් සහිත තේ අපනයනයන් වැඩිවනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

උපදේශක සහ ව්‍යාප්ති සේවා සැපයීම තුළින් කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය තව දුරටත් කුඩා තේ වතු හිමියන්ට අතදීම නොකඩවා සිදුකළේය. කුඩා තේ වතු හිමියන් නැවත වගාව සහ නව වගාව කෙරේ උනන්දු කිරීම පිණිස කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය විවිධ සහනාධාර ක්‍රම ද ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වගා කිරීමේදී පිරිවැය ඉහළයාම දරාගැනීමට හැකිවනු පිණිස කුඩා තේ වතු හිමියන් වෙනුවෙන් නැවත වගාව සහ අඩු පැළ සිටුවීම (Infilling) සඳහා දෙනු ලබන සහනාධාර අනුපාතික ඉහළ නංවන ලදී. කෙසේ වෙතත් තේ සමග පොල් වගා කිරීම සඳහා දෙනු ලැබූ සහනාධාරය පොල් වගා කිරීමේ මණ්ඩලයේ ප්‍රතිපාදන හිඟකම නිසා ඉවත් කරන ලදී. කුඩා තේ වතු සංවර්ධන අධිකාරිය මගින් කුඩා වතු සංවර්ධන සමිති 1,232 ක් පිහිටුවන ලදී. 2002 වසර අවසාන වන විට එහි සාමාජිකත්වය 159,377 ක් විය. සාමාජිකත්වයට සමාජ ආරක්ෂණයක් ලබාදීම මෙන්ම “තේ ශක්ති” ව්‍යාපෘතිය සඳහා ආයෝජනය දිරි ගැන්වීම පිණිස 1997 දී ආරම්භ කළ “තේ ශක්ති” අරමුදලෙහි මුළු සාමාජික සංඛ්‍යාව 2002 වසර අගදී 136,349 ක් වූ අතර මුළු ඉතිරි කිරීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 131 විය. සමාජ ආරක්ෂණ ප්‍රතිලාභ වැඩ පිළිවෙල යටතේ කුඩා තේ වතු හිමියන්ට ගෙවන ලද මුදල් ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 4.5 ක් විය.

රබර්

2002 වසරේ රබර් නිෂ්පාදනය කි.ග්‍රෑ. දශ ලක්ෂ 91 ක් වූ අතර, එය පසුගිය වසරේ පැවති අවම නිෂ්පාදන මට්ටමට වඩා සියයට 5.2 ක වැඩිවීමකි. 2002 වසරේ අප්‍රේල් මාසයෙන් පසුව ඇතිවූ දේශීය හා ජාත්‍යන්තර මිල මට්ටම් වල වැඩිවීම, පසුගිය වසර කීපය පුරාම දක්නට ලැබුණු රබර් නිෂ්පාදනය අඩුවීමේ ප්‍රවණතාව වැළැක්වීමට සමත් විය. රබර් නිෂ්පාදනයේ වැඩිවීම සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන්ම හේතුවූයේ, මිල ගණන් වල ඉහළ යාම නිසා, අත්හරින ලද ඉඩම් වල කිරි කැපීම ආරම්භ කිරීමත්, වසරේ මුල් කාලයේ පැවති වියළි කාලගුණික තත්ත්වය නිසා කිරි කැපිය හැකි දින සංඛ්‍යාව වැඩිවීමත් ය. කෙසේ වුව ද වසර අවසාන කාලයේ පැවති වැසි සහිත

කාලගුණික තත්ත්වය හේතුවෙන් කිරි කැපිය හැකි දින සංඛ්‍යාවේ අඩුවීම රබර් නිෂ්පාදනය තව දුරටත් ඉහළයාමට බාධා පැමිණ විය. වසරේ රබර් වල ඵලදායීතාව හෙක්ටයාරයකට කිලෝග්‍රෑම් 724 දක්වා වැඩි දියුණු වූ අතර, එය ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව සියයට 11 ක වැඩිවීමකි. රබර් පර්යේෂණ ආයතනය මගින් ඉහළ අස්වනු ප්‍රභේද ගණනාවක් නිපදවා ඇතත්, අනෙක් රට වලට සාපේක්ෂව ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය රබර් ඵලදායීතාවය අඩු මට්ටමක පවතී. මෙම අඩු අස්වැන්න ලැබීමට හේතු වූයේ රබර් වගාවෙන් සියයට 70 ක් පමණ අයත්වන කුඩා රබර් ඉඩම් හිමියන්ගේ දුර්වල කළමනාකාරීත්වය මෙන්ම දිගු කාලයක් තිස්සේ, පැවැති අඩු මිල මට්ටම හේතුවෙන් පොහොර යෙදීම හෝ අනෙකුත්

3.3 සංඛන සටහන
රබර් වගා අංශය පිළිබඳ සංඛන

අයිතමය	ඒකකය	2000	2001(අ)	2002(ආ)
1. නිෂ්පාදනය	කි.ග්‍රෑ.දශ ලක්ෂ	88	86	91
2. බිම් ප්‍රමාණය (අ)				
වගාව යටතේ ඇති	හෙක්ටයාර් දහස්	157	157	157
කිරි කැපීම යටතේ ඇති	හෙක්ටයාර් දහස්	128	132	125
3. ඵලදාව	හෙක්ටයාරයකට			
	කි.ග්‍රෑ.	683	653	724
4. පොහොර භාවිතය	මෙට්‍රික් ටොන් දහස්	13	9	7
5. නැවත වගා කිරීම්(අ)	හෙක්ටයාර්	793	557	712
6. අළුතින් වගා කිරීම්(ආ)	හෙක්ටයාර්	251	141	225
7. මිල				
අපනයන(නැ.වි.ස.)	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	66.95	66.35	69.53
කොළඹ(අ.ව.ඇ.පී.සී.1)	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	54.78	54.70	68.76
8. නිෂ්පාදන පිරිවැය	කි.ග්‍රෑ./රුපියල්	43.50	48.00	48.50
9. අපනයන	කි.ග්‍රෑ.දශ ලක්ෂ	33	32	37
10. දේශීය පරිභෝජනය	කි.ග්‍රෑ.දශ ලක්ෂ	53.9	54.4	56.0
11. අපනයන ඉපයුම්	රුපියල් දශ ලක්ෂ	2,179	2,129	2,552
	එ.ජ.ඩොලර් දශ ලක්ෂ	29	24	27
12. එකතු කළ අගය දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් (ඉ)		0.4	0.4	0.5

මූලාශ්‍රය : රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) සංශෝධිත
 (ආ) නාවකාලීන
 (ඇ) 1993 ජන ලේඛන හා සංඛනා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂිකාර්මික බෝග සහ පශු සම්පත් සමීක්ෂණය 1993 මත පදනම් වේ.
 (ඈ) වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය රබර් සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ වගා සහන යෝජනා ක්‍රමය අනුවය.
 (ඉ) වගා කිරීම් සහ සැකසුම් කටයුතුවල පමණි.

කෘෂිකාර්මික පිළිවෙත් අනුව ක්‍රියාකිරීමට වගා කරුවන් දිරිමත් නොවීමයි. මුළු රටේ වගා බිම් ප්‍රමාණයම තෙත් කලාපයට සීමා වීමත්, එහි පැවැති වර්ෂාව සහිත කාලගුණික තත්ත්වය නිසා කිරි කැපිය හැකි දින ගණන අඩු වීමද එලදායිතාවය අඩුවීමට බලපාන ලදී. රබර් පර්යේෂණායතනය මගින් හඳුන්වා දෙන ලද වැයී ආවරණ භාවිතය ඉතා අඩු මට්ටමක පැවති අතර, ඊට හේතු වූයේ දිගු කාලයක් තිස්සේ පැවති අඩු මිල මට්ටම නිසා වැයී ආවරණ සඳහා ආයෝජනය කිරීමට රබර් වගාකරුවන් පසුබට වීමයි. කෙසේ වෙතත්, දැනට පවතින යහපත් මිල ගණන් හේතුවෙන්, කිරි කැපිය හැකි දින ගණන් වැඩි කර ගැනීමේ අරමුණින් රබර් වගා කරුවන් වැයී ආවරණ සඳහා ආයෝජන කරනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

2001 වසරේදී මුළු රබර් නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 35 කට දායක වූ ඔට් රබර් නිෂ්පාදනය 2002 වසරේදී සියයට 41 ක වර්ධනයක් පෙන් වූ අතර, එය මුළු රබර් නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 47 ක් විය. මේ අතර ඉකුත් වසරේ රබර් නිෂ්පාදනයට සියයට 37 කින් දායක වූ ක්‍රේප් රබර් නිෂ්පාදනය සියයට 18 කින් පහළ වැටුණු අතර එය මුළු රබර් නිෂ්පාදනයට සියයට 29 කින් දායක විය.

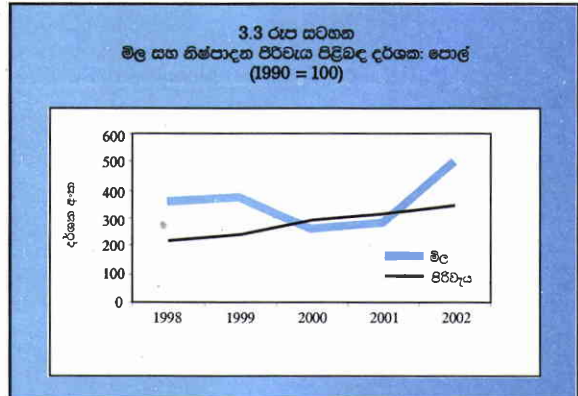
තැගෙනහිර ආසියානු මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් 1997 වසරේ සිට අඩු මට්ටමක පැවති රබර් මිල ගණන්, 2002 වසරේ අප්‍රේල් මාසයෙන් පසු යහපත් වර්ධනයක් පෙන්වීය. මිල මට්ටම වැඩිවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑවේ ලෝක වෙළෙඳ පොළේ රබර් සැපයුම අඩු මට්ටමක පැවැතීමේදී චීනයෙන් රබර් සඳහා අධික ඉල්ලුමක් ඇතිවීමයි. මීට අමතරව, ස්වභාවික රබර් නිෂ්පාදනය කරන ප්‍රධාන රටවල් තුන වන තායිලන්තය, මැලේසියාව හා ඉන්දුනීසියාව එක්ව අත්පත් තබන ලද අවබෝධතා ගිවිසුමට අනුව රබර් නිෂ්පාදන සියයට 4 කින් අඩු කිරීමට තීරණය කිරීම ද ජාත්‍යන්තර මිල ගණන් ඉහළ යාමට හේතු විය. මේ අතර බනිජ් තෙල් වල ජාත්‍යන්තර මිල අධික ලෙස ඉහළ යාම නිසා කෘතීම රබර් වල මිල ද ඉහළ නැංවිණි. ආර් එස් එස් වර්ගයේ රබර් වල වාර්ෂික සාමාන්‍ය මිල රුපියල් වලින් ගණනය කිරීමේදී සියයට 25 කින් ඉහළ ගිය අතර, ක්‍රේප් රබර් වල වාර්ෂික සාමාන්‍ය මිල සියයට 20 සිට සියයට 32 දක්වා ඉහළ ගියේය. 2001 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේදී කිලෝ ග්‍රෑම්යට රුපියල් 50 ක් වූ ක්‍රේප් රබර් 1x හා 1 වල මිල 2002 වසරේ දෙසැම්බර් මාසයේදී කිලෝ ග්‍රෑම්යට රුපියල් 100 ක මට්ටම දක්වා වර්ධනය විය. වසර තුළදී ස්තූප් ක්‍රේප් වර්ගයේ මිලද වැඩිවීමක් පෙන්වන ලදී. දේශීය රබර් මිල මට්ටම ඉහළ යාම නිසා, වසර නිෂ්පාදකයන් විසින් 2002 වසර තුළ දී ආර් එස් එස් 4 වර්ගයේ රබර් කිලෝ ග්‍රෑම් දශලක්ෂ 4 ක් ආනයනය කරන ලදී.

පොල්

පොල් නිෂ්පාදනයෙහි පහත වැටීම දෙවන වසරටත් අඛණ්ඩව පැවතිණි. 2002 වසර තුළදී මුළු නිමැවුම ගෙඩි දශ ලක්ෂ 2,392 ක් දක්වා පහත වැටුණු අතර, එය 1993 න් පසු වාර්තා වූ අඩුම නිෂ්පාදනයයි. පසුගිය වසර පුරා පැවති දැඩි

නියඟයෙහි පසුකාලීන බලපෑම නිෂ්පාදනය පහත වැටීමට හේතු විය. විශේෂයෙන් පොල් ක්‍රිකෝණයට අයත් බොහෝ ප්‍රදේශවල පැවති මෙකී නියං තත්ත්වය පොල් වගාවේ මයිටා උවදුර ව්‍යාප්ත වීමට සුදුසු පරිසරයක් ඇති කළ අතර මෙම තත්ත්වය, පොල් නිමැවුම කෙරෙහි අහිතකර බලපෑමක් ඇති කරන ලදී. පොල් නිමැවුමෙහි පැවති දැඩි හිඟය පිරිමසා ගැනීම පිණිස 2001 වසර තුළදී මෙන්ම, 2002 වසරේදී ද කොප්පරා මෙට්‍රික් ටොන් 1,000 කට වැඩි ප්‍රමාණයක් ආනයනය කරන ලදී.

පොල් නිමැවුමෙහි පසුබෑමට අනුරූපව වසර තුළදී පොල් මද ආශ්‍රිත ප්‍රධාන නිෂ්පාදන වර්ග 3 හිම නිමැවුම සහ අපනයනය පහත වැටුණි. 2001 වසර තුළදී සියයට 43 කින් පහත වැටුණු කපාපු පොල් නිෂ්පාදනයෙහි ගෙඩි සමානය 2002 වසර තුළදී ගෙඩි දශ ලක්ෂ 246 ක් දක්වා සියයට 40 කින් තව දුරටත් පහත වැටුණු අතර මෙය 1988 න් පසු වාර්තා වූ අඩුම නිෂ්පාදන මට්ටම විය.

2001 වසර තුළදී සැලකිය යුතු වර්ධනයක් අත්කර ගනු ලැබූ පොල් තෙල් නිෂ්පාදනයද පොල් නිමැවුමෙහි ඇති වූ පහත වැටීම හේතු කොට ගෙන, මෙම වසරේදී බරපතල පසුබෑමකට ලක් විය. පොල් තෙල් නිෂ්පාදනයෙහි ගෙඩි සමානය ගෙඩි දශ ලක්ෂ 265 ක් දක්වා, සියයට 53 කින් පහළ ගිය අතර, එය 1993 න් පසු වාර්තා වූ අඩුම නිමැවුම මට්ටම විය. කොප්පරා අපනයනය සහ ගෙඩි පොල් අපනයනයද පිළිවෙලින් සියයට 12 කින් සහ සියයට 21 කින් පහත වැටුණි. කෙසේ වෙතත් මෙම තත්ත්වයට ප්‍රතිවිරුද්ධව අපනයන ව්‍යුහයේ සිදු වූ යහපත් වෙනසක් පිළිබිඹු කරමින් සමස්ත පොල් නිමැවුමෙන් සියයට 1 ක් ලෙස ගණනය කොට ඇති පොල් ක්‍රීම් සහ පිටි කල පොල් කිරි අපනයනය, ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව සියයට 10 ක වර්ධනයක් වාර්තා කරගනු ලැබීය.

කපාපු පොල්, පොල් තෙල් සහ කොප්පරා සඳහා දේශීය වෙළෙඳපොළේ සාමාන්‍ය මිල 2002 වසර තුළදී ආකර්ශනීය මට්ටමක පැවතුණි. 2001 වසර සමග සැසඳීමේදී දේශීය වෙළෙඳපොළ තුළ කපාපු පොල්, පොල් තෙල් සහ කොප්පරා මිල ගණන් පිළිවෙලින් සියයට 72 කින් සියයට 35 කින් සහ සියයට 69 කින් ඉහළ යාමක් වාර්තා විය. මේ අතර කපාපු

පොල් වල සාමාන්‍ය අපනයන මිල (නැ.වි.ස) එක්සත් ජනපද ඩොලර් වලින් ගණනය කිරීමේදී ඉකුත් වසරට වඩා සියයට 56 කින් ඉහළ ගියේය. කෙසේ වුවද, අපනයනය කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් තොග නොමැති වීම හේතුවෙන් ජාත්‍යන්තර මිල ගණන් ඉහළ යාමෙන් ඇති වූ වාසිය අත්කර ගැනීමට ශ්‍රී ලංකාවට නොහැකි විය. පොල් සැපයුම සීමා වීම හේතු කොට ගෙන කපාපු පොල් කර්මාන්තයට අවශ්‍ය පොල් ලබා ගැනීම සඳහා පොල් තෙල් කර්මාන්තය සහ ගෘහස්ථ පරිභෝජකයින් සමග තරගකාරී වීමට සිදු විය. පොල් තෙල් සහ කොප්පරා සඳහා වූ සාමාන්‍ය අපනයන මිල ගණන්ද, එක්සත් ජනපද ඩොලර් වලින් ගණනය කිරීමේදී පිළිවෙලින් සියයට 44 කින් සහ සියයට 67 කින් ඉහළ ගියේය. පොල් නිෂ්පාදනය පහත වැටීම හේතුවෙන් පොල් ගෙඩියක සාමාන්‍ය සිල්ලර මිල රුපියල් 14.29 දක්වා සියයට 36 කින් ඉහළ ගියේය.

3.4 සංඛ්‍යා සටහන
පොල් වගා අංශය පිළිබඳ සංඛ්‍යා

අයිතමය	ඒකකය	2000	2001(අ)	2002(අ)
1. නිෂ්පාදනය (අ)	ගෙඩි දශ ලක්ෂ	3,096	2,769	2,392
කපාපු පොල්	ගෙඩි දශ ලක්ෂ(අ)	712	408	246
පොල්තෙල්	ගෙඩි දශ ලක්ෂ(අ)	391	566	265
කොප්පරා(ඉ)	ගෙඩි දශ ලක්ෂ(අ)	84	81	71
පොල්ගෙඩි අපනයනය	ගෙඩි දශ ලක්ෂ	29	28	22
දේශීය පොල් ගෙඩි පරිභෝජනය (ඊ)	ගෙඩි දශ ලක්ෂ	1,849	1,786	1,810
පොල් ක්‍රීම් සහ පිටි කල පොල් කිරි අපනයනය	ගෙඩි දශ ලක්ෂ	31	30	33
2. මුළු වගා බිම් ප්‍රමාණය	හෙක්ටයාර් දහස්	439	439	439
3. නැවත වගාව/වටි වගාව(උ)	හෙක්ටයාර්	714	867	953
4. නව වගාව(උ)	හෙක්ටයාර්	834	993	904
5. පොහොර භාවිතය	මෙටොදහස්	34	30	37
6. නිෂ්පාදන පිරිවැය	ගෙඩිය/රුපියල්	3.27	3.65	3.85
7. පොල් ගෙඩියක සිල්ලර මිල	ගෙඩිය/රුපියල්	9.04	10.50	14.29
8. සාමාන්‍ය අපනයන මිල නැ.වි.ස. (උආ)	ගෙඩිය/රුපියල්	7.35	7.05	12.06
9. අපනයන ඉපයුම්	රුපියල් දශ ලක්ෂ	9,174	7,348	8,009
එජ.ඩොලර් දශ ලක්ෂ		121	82	84
මද ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන(උආ)	රුපියල් දශ ලක්ෂ	5,786	3,639	3,957
එජ.ඩොලර් දශ ලක්ෂ		77	41	41
අනෙකුත් නිෂ්පාදන	රුපියල් දශ ලක්ෂ	3,388	3,709	4,052
එජ.ඩොලර් දශ ලක්ෂ		45	42	42
10. එකතු කළ වටිනාකම දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් (එ)		2.2	2.0	2.0

මූලාශ්‍රය : පොල් වගා නිර්මේ මණ්ඩලය
පොල් සංවර්ධන අධිකාරිය
ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

- (අ) සංශෝධිත
 - (ආ) තාවකාලික
 - (ඇ) ගණනය කරන ලද්දකි. (කොප්පරා තොග වෙනස්වීම සඳහා ගැලපීම කරන ලද බැවින් ශීර්ෂවල එකතුව මුළු නිෂ්පාදනය හා නොදැක්වේ.)
 - (ඈ) 1998 සඳහා ගෙඩි ප්‍රමාණය ගණන් බැලීමේදී යොදාගත් අනුපාතිකයන්
කපාපු පොල් මෙ.ටො.1	-	ගෙඩි 8,000
පොල්තෙල් මෙ.ටො.1	-	ගෙඩි 8,800 සහ
කොප්පරා මෙ.ටො.1	-	ගෙඩි 5,775
- (ඉ) ශුද්ධ අපනයන පමණි.
 - (ඊ) ඒකපුද්ගල වාර්ෂික ගෘහ පරිභෝජනය පොල් ගෙඩි 948 ක් ලෙස අදාළවන්නකු කර ඇත. කර්මාන්ත අංශයේ ප්‍රයෝජනයට ගැනෙන පොල් ගෙඩි ප්‍රමාණය මෙයට ඇතුළත් නොවේ.
 - (උ) පොල් වගා නිර්මේ මණ්ඩලය මගින් දෙනු ලබන වගා සහනාධාර ක්‍රමය යටතට අයත් ඉඩම්
 - (ඌ) ප්‍රධාන පොල් මද නිෂ්පාදන තුන සඳහා පමණි.
 - (එ) වගා නිර්මේ සහ සැකසුම් කටයුතුවල පමණි.

පොල් මද ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ධාරිතාවය පහත වැටුණද, වසර පුරා පොල් මද ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සඳහා පැවති ආකර්ෂණීය මිල ගණන් හේතු කොට ගෙන අපනයන ඉපයුම් (රුපියල් වලින් ගණනය කිරීමේදී) සියයට 9 ක වර්ධනයක් අත්කර ගනු ලැබීය. දේශීය වෙළඳපොළ තුළ පොල්තෙල් මිල සියයෙන් ඉහළ යාම හේතුවෙන් ගෙන ආනයනය කරනු ලබන ආහාරයට ගන්නා තෙල් වර්ග මත රජය විසින් පනවා තිබූ කිලෝ ග්‍රෑම්යකට රුපියල් 20 ක් වූ අධිභාරය 2002 අප්‍රේල් 1 දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි කිලෝ ග්‍රෑම්යකට රු. 5 ක් දක්වා අඩු කරන ලදී. එමගින් 2002 වසරේ ආහාරයට ගන්නා තෙල් ආනයනය වීශාල ප්‍රමාණයකින් වැඩි වූ අතර එය පසුගිය වසර තුළදී ආනයනය කරන ලද ප්‍රමාණයට වඩා දෙගුණයකට වඩා වැඩි ප්‍රමාණයකින් ඉහළ ගියේය.

2002 දී පොල් නිෂ්පාදනය අඩුවීම හේතුවෙන් පොල් වල දේශීය මිල නියුණු ලෙස ඉහළ නැංවිණි. කෙසේ වුවද 2000 වසරේ ඉහල මට්ටමක පැවති පොල් නිෂ්පාදනය මෙන්ම 2000 වසරේ මැද භාගය දක්වා ආහාරයට ගන්නා තෙල් ආනයන මත පැවති බදු සහන හේතුවෙන් පොල් සඳහා වූ ගොවිපොල මිල ගණන් අඩුවීම, පොල් වගාකරුවන්ගේ ලාභාන්තිකයට දැඩි අහිතකර බලපෑමක් ඇති කළේය. මෙයින් පොහොර භාවිතය සහ අනෙකුත් යෙදවුම් භාවිතා කිරීම අධෝරාමයක් වූ අතර, එයද 2002 පොල් නිෂ්පාදනය අඩුවීමට බලපෑමක් ඇතිකළේය. අධික පොල් මිල නිසා පාරිභෝගිකයාට ඇතිවන දුෂ්කරතාවයට සහනයක් සැලසීම සඳහා පොල් ආනයනය කිරීමට යෝජනා කෙරිණි. පොල් ආනයනය කෙටි කාලීන විසඳුමක් විය හැකි වුවද පොල් කර්මාන්තයේ නිරසාර වර්ධනයක් සඳහා පොල් වගා අංශයේ ඵලදායීතාවය වැඩි කිරීමේ උපාය මාර්ගයක් අනුගමනය කළ යුතුව ඇත. ජල බිංදු තාක්ෂණය වැනි ක්ෂුද්‍ර වායු ක්‍රම හඳුන්වාදීම මගින් කාළගුණය මත රඳ පැවතිම අවම කිරීම, පොල් සමග වෙනත් වැඩි වටිනාකම් සහිත බෝග අතුරු බෝග වශයෙන් වගා කිරීම මගින් ගොවිපල ආදායම ඉහල නැංවීම ආදිය එවැනි උපාය මාර්ග විය යුතුය. 2002 වසරේ ලැබුණු ආකර්ශනීය ගොවිපල මිල ගණන් මෙන්ම පොල් කර්මාන්ත අංශය නගා සිටුවීම පිණිස ලබාදුන් සහාය හේතුවෙන් පොල් වගාකරුවන් පොහොර යෙදීමට සහ දියුණු වගා පිළිවෙත් අනුගමනය කිරීමට දිරිගැන්වෙනු ඇත. එය, 2003 වසරේ පොල් නිෂ්පාදනය යථාතත්වයට පත්කිරීමට උපකාරී වනු ඇති අතර එමගින් සමස්ථ පොල් කර්මාන්තයට වාසියක් සැලසෙනු ඇත.

අනෙකුත් අපනයන බෝග

කුළුබඩු, සකස් නොකල දුම්කොළ, කෝපි, කොකෝවා, සුවක්, කජු මද, වාෂ්පශීල තෙල්, විසිතුරු පැළ සහ මල් වර්ග ආදී කෘෂි නිෂ්පාදන ඇතුළත් අනෙකුත් අපනයන බෝග අංශය 2002 වසර තුළදී යහපත් ක්‍රියාකාරීත්වයක් පෙන්නුම් කළේය. මෙම අංශයෙන් ලැබුණු ආදායම රුපියල් වලින් ගණනය කිරීමේදී රුපියල් බිලියන 16ක් දක්වා සියයට 31 කින් වැඩිවූ අතර මෙය 2002 වසරේ රබර් හා පොල් යන දෙඅංශයේ

3.5 සංඛ්‍යා සටහන
අනෙකුත් අපනයන බෝග නිෂ්පාදනයන්

බෝගය	මෙව්න වොන්		
	2000	2001(අ)	2002(ආ)
කෝපි	2,540	2,350	2,360
තොකෝවා	1,300	1,275	1,100
කුරුඳු පොතු	13,490	13,600	13,000
ගම්මිරිස්	10,676	7,650	12,600
කරාබු නැටි	1,700	2,700	4,100
කරදමුංඟු	62	60	60
පාදිකා සහ වසාවාසි	1,100	1,100	1,600
කපු	935	1,239	1,292

(අ) සංශෝධිත මූලාශ්‍රය : අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
(ආ) තාවකාලික ශ්‍රී ලංකා කපු සංස්ථාව

ම මුළු අපනයන ආදායම ඉක්මවා යෑමට ද සමත් විය.

මෙම අංශයේ බෝග වලින් ඉතාම වැදගත් බෝගය වන්නේ කුරුඳුය. ලෝක කුරුඳු නිෂ්පාදනයෙන් තුනෙන් දෙකකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් සපයන ශ්‍රී ලංකාව ලෝකයේ විශාලතම කුරුඳු නිෂ්පාදකයා මෙන්ම අපනයන කරුවාද වේ. ඇස්තමේන්තු වලට අනුව කුරුඳු වගා කළ බිම් ප්‍රමාණය ආසන්න වශයෙන් හෙක්ටයාර 25,300 ක් වේ. අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ තොරතුරු වලට අනුව 2002 වසරේදී කුරුඳු නිෂ්පාදනය සියයට 4 කින් අඩු වී ඇතත් සකස් නොකළ ආකාරයෙන් අපනයනය කළ කුරුඳු ප්‍රමාණය වැඩි වී ඇත. 2002 වසර තුළදී, කුරුඳු වල ගොවිපල මිල මෙන්ම අපනයන මිලද ඉහල නැවී ඇත. ප්‍රාථමික ආකාරයෙන් අපනයනය කළ කුරුඳු සඳහා රුපියල් බිලියන 4.3 ආදායමක් ලැබුණු අතර කුරුඳු පොතු, තෙල් හා කුරුඳු කොළ තෙල් අපනයනයෙන් ලැබුණ ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 258 ක් විය. මෑත භාගයේදී කුරුඳු අපනයනයෙන් ලද ආදායම කැපී පෙනෙන ලෙස ඉහළ ගිය අතර 1998 වසරේ සිට එය පොල් වලින් පසු තෙවැනි විශාලම අපනයන ආදායම උපයන බෝගය බවට පත්විය. එකතුකල අගයන් සහිත කුරුඳු අපනයනය ඉහළ නැවීම සඳහා සැලකිය යුතු විභවතාවයක් ශ්‍රී ලංකාව සතු බැවින් එම හැකියාවෙන් මැදි කාලීන වාසි ලභාකර ගැනීම සඳහා ක්‍රමෝපායයන් අනුගමනය කල යුතුව ඇත. වර්තමානයේ වැඩි වශයෙන් කුරුඳු අපනයනය කරන්නේ කුරුඳු පොතු නොග වශයෙනි. එබැවින් එකතුකල අගය සහිත කුරුඳු කර්මාන්තය දිරි ගැන්වීම සඳහා ඉදිරි අනාගතය වෙනුවෙන් උපායමාර්ග සකස්කිරීම සහ අපනයනකරුවන් දැනුවත් කිරීම සිදුකල යුතුව ඇත.

අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ තාවකාලික ඇස්තමේන්තු සහ අපනයන ප්‍රමාණයන් අනුව සලකා බැලීමේදී 2002 වසරේ ගම්මිරිස් නිෂ්පාදනය සියයට 65 කින් වැඩි වී ඇත. නමුත් ඉකුත් වසරේ ඉතිරි වූ තොගද 2002 වසරේ අපනයන අතර පැවතිය හැකි බැවින් ගම්මිරිස් නිෂ්පාදනයේ ඉහළ ඇස්තමේන්තුවක් වාර්තා විය හැක. 2002 වසරේ ගම්මිරිස් අපනයනය මෙට්‍රික් ටොන් 7,900 ක් වන අතර එය ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව දෙගුණකටත් වඩා වැඩි වීමකි. අපනයන ආදායම ආසන්න වශයෙන් රුපියල් බිලියන 1.5 ක් විය.

ඉන්දියාව සමග පැවති වරණීය වෙළෙඳ ගිවිසුම යටතේ 2002 වසරේදී ගම්මිරිස් නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 80 ක්ම ඉන්දියාවට අපනයනය කරන ලදී. කෙසේ වුවද ප්‍රධාන නිෂ්පාදිත රටවල් අතර පැවති දැඩි තරඟකාරීත්වය හා යුරෝපයේ ගම්මිරිස් පරිභෝජනය අඩු වීමත් නිසා ගම්මිරිස් සඳහා වන ජාත්‍යන්තර මිල මට්ටම ආකර්ෂණීය නොවීය.

කරාබු නැටි සඳහා පසුගිය වසර දෙකෙහි පැවති ආකර්ෂණීය මිල ගණන් හේතුවෙන් වගාකරුවන් සිය වගාවන් සඳහා පොහොර යෙදීම සහ වඩා හොඳ කළමනාකරන කටයුතු සඳහා යොමුවීමට දිරිමත් වූ අතර, මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් කරාබු නැටි නිෂ්පාදනය 2002 දී සියයට 64 කින් ඉහල ගියේය. මේ හේතුවෙන් කරාබු නැටි අපනයනය කල ප්‍රමාණය දෙගුණකටත් වඩා ඉහළ ගොස් කි.ග්‍රෑ දශ ලක්ෂ 4 ඉක්මවීමටද සමත් විය. කරාබු නැටි වලින් ලැබුණ අපනයන ආදායම රුපියල් බිලියන 2.7 ක් වන අතර එය 2002 වසරේදී රබර් අපනයනයෙන් ලද ආදායමද ඉක්මවීමකි. වරණීය වෙළෙඳ ගිවිසුමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2002 වසරේ කරාබු නැටි අපනයනයෙන් සියයට 95 ක්ම සිදු කරන ලද්දේ ඉන්දියාවටය. කරාබු නැටි තෙල් සීමාසහිත ප්‍රමාණයක් අපනයනය කරන ලද අතර 2002 දී ඉන් ලැබූ අපනයන ආදායම රුපියල් දශ ලක්ෂ 19 ක් විය.

විසිතුරු පැල සහ මල් වගා අංශයද වසර තුළදී අපනයන බෝග අංශයට පැහැදිලි දායකත්වයක් දක්වන ලදී. මෙම අංශය කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව හා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයේ සහාය ඇතිව එහි ක්‍රියාකාරීත්වය පුළුල් කර ගන්නා ලදී. තාක්ෂණික උපදෙස් සැපයීම, පුහුණු වැඩ සටහන් පැවැත්වීම, මෙන්ම ජාතික උද්භිද විද්‍යා උද්‍යානය හරහා විවිධ ප්‍රභේදයන්හි පැල ලබා දෙමින් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව තව දුරටත් සිය සහයෝගය මල් වගා අංශයට ලබා දෙන ලදී. විශේෂයෙන්ම කුඩා පරිමාණයේ වගා කරුවන් අතර මල් වගාව ප්‍රචලිත කිරීම හා ඒ සඳහා අපනයන වෙළෙඳ පොළක් ලබා දීම තුළින් අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලයද, මල්වගා අංශයට සහාය දැක්වීය. 2002 වර්ෂය තුළදී විසිතුරු පැල, මුල් සහිත අතු කැබලි සහ අපනයනය සඳහා මල් නිෂ්පාදනය ඉහල ගිය අතර 2002 වසර තුළදී ඉන් ලද අපනයන ඉපැයීම් රුපියල් දශ ලක්ෂ 776 දක්වා සියයට 7 කින් ඉහළ ගියේය.

කුළු බඩු බෝග වගා කිරීම හා සැකසීම - පිලිබඳව තාක්ෂණික තොරතුරු සහ ව්‍යාප්ති සේවා ලබාදීම, සහනාධාර යෝජනා ක්‍රම ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ අවශ්‍ය යෙදවුම් ලබාදීම තුළින් අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව අපනයන කෘෂිකර්ම අංශයේ සංවර්ධනයට තවදුරටත් දායක විය. කෙසේ වුවද ප්‍රතිපාදන හිඟවීම නිසා අපනයන කෘෂිකර්ම සහායක යෝජනා ක්‍රමය (Export Agriculture Assistance Scheme - EAAS) යටතේ මුදාහරින ලද සහනාධාර ප්‍රමාණය රුපියල් දශ ලක්ෂ 72 සිට රුපියල් දශ ලක්ෂ 25 දක්වා අඩු වී ඇත. 2001 වසරේ දී මෙන්ම සහනාධාර ගෙවීම් වලින් සියයට 50 කටත් වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් වැයකර ඇත්තේ ගම්මිරිස් සඳහාය.

2002 වසරේ දී දෙවන බහු වාර්ෂික බෝග ව්‍යාපෘතිය යටතේ තවදුරටත් බහු වාර්ෂික බෝග වගා අංශයට සහභාගි වන බැඳුණු අටක් හරහා ණය පහසුකම් ලබාදීම මගින් ආධාර කරනු ලැබීය. මීට අමතරව මෙම ව්‍යාපෘතිය මගින් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සහ අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ආයතන සංවර්ධනය සඳහා ද කෘෂිකාර්මික පර්යේෂණ හා ප්‍රතිපත්ති සභාව මගින් සිදුකරන පර්යේෂණ වල ගුණාත්මය ඉහල නැංවීමේ කටයුතු සඳහා ද ආධාර සපයන ලදී. තවද එහි ව්‍යාපෘති හරහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සහ අපනයන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදුකරන බිජ හා රෝපන ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා ද ආධාර සපයන ලදී.

කටුපොල් (oil palm) වැවිලි බෝගයක් ලෙස විශේෂයෙන් දකුණු පලාතේ ජනප්‍රිය වෙමින් පවතී. වර්තමානයේදී ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම් යටතේ ඇති කටුපොල් වගා බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර 3,000 ක් පමණ වේ. දැනට වසර කිපයක සිටම ඵලදායී නොවන රබර් ඉඩම් වල කටුපොල් වගාකිරීම පුළුල් වෙමින් පවතී. අඩු ශ්‍රම උපයෝගිතාවය, රබර් වලට සාපේක්ෂව නැවත වගා කිරීමේ වියදම අඩු වීම, සහ අස්වනු ලබාගැනීමට හැකි මට්ටමට පැමිණීමට ගතවන කාලය අඩු වීම වැවිලි සමාගම් කටුපොල් වගාවට යොමුවීමට හේතු වී ඇත. 2002 වසරේදී අශුද්ධ කටු පොල් තෙල් නිෂ්පාදනය කි.ග්‍රෑ දශ ලක්ෂ 8 ක් පමණ වූ අතර කටු පොල් මද වලින් ලබා ගන්නා තෙල් ප්‍රමාණය මෙට්‍රික් ටොන් 380 ක් පමණ විය. කෙසේ වෙතත් කටුපොල් වගාව නිසා භූගත ජල මට්ටම පහල බැසීමක් සිදුවනු ඇතැයි යන මතයක් කටුපොල් වගාබිම් ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ වාසීන් තුළ පවතී. රබර් පර්යේෂණායතනයේ විද්‍යාඥයන්ට අනුව කටුපොල් වලින් ජලය වාෂ්පවීම රබර් වලට වඩා වැඩි අතර නියං කාලගුණික තත්ත්වයකදී මෙම තත්ත්වය වඩාත් ත්‍රිවු වේ. කෙසේ වුවද, පොල් පර්යේෂණායතනයේ අදහස වනුයේ කටුපොල් මගින් ජලය අවශෝෂණ ධාරිතාව වැඩිවුවද එහි ඵලදායීතාවය පොල්, රබර්, ඇතුලු අනෙක් බෝග ගණනාවකට වඩා වැඩි බවයි. කටුපොල් වගාවේදී නිපදවෙන ජෛව ස්කන්ධය මෙන්ම, කටුපොල් වලින් තෙල් නිෂ්පාදනයේදී උත්පාදනය වන අපද්‍රව්‍ය ආර්ථික වශයෙන් ඵලදායී ආකාරයට පිරි සැකසුම් කිරීම සඳහා තවදුරටත් පර්යේෂණ කටයුතු සිදුකල යුතුව ඇත.

කාබනිකව වගා කරන ලද කෘෂි නිෂ්පාදන සඳහා ඉහල විභවතාවයක් පවතින අතර පුරෝපීය වෙළඳපොළෙහි ඒවාට ඉතා ආකර්ශනීය මිලක් ලැබේ. එබැවින් එවැනි ඉහල වටිනාකමක් ඇති කෘෂිකාර්මික බෝග වගාකිරීම පිළිබඳව ගොවියන් දැනුවත් කිරීමෙන් සහ අවශ්‍ය යෙදවුම් ලබා දීම මගින් ඔවුන්ට සහාය දැක්වීමෙන් ගම්බද ගොවීන්ට ප්‍රමාණවත් ආදායමක් ලබාගැනීමට හැකිවනු ඇත. කුළුබඩු සහ ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සුදුසු නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට මෙන්ම, මෙම අංශය පුළුල් කිරීමට දිගුකාලීන සැලැස්මක් පිළියෙල කිරීමට කාර්ය සාධක බලකායක්ද පිහිටුවා ඇත.

3.4 දේශීය කෘෂිකර්මය

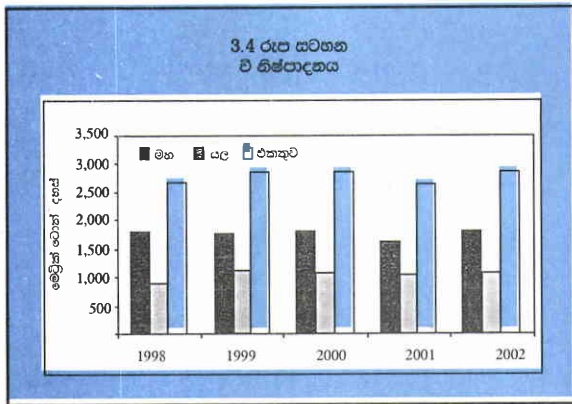
ඉ

2001 වගා වර්ෂය තුළදී පසුබෑමකට ලක්වූ වි නිෂ්පාදනය 2002 වර්ෂය තුළදී කාලගුණික තත්ත්වය යහපත් වීම සමග තරමක ප්‍රගතියක් අත්කරගනු ලැබීය. මුළු නිමැවුම සියයට 6 කින් වර්ධනය වෙමින් මෙට්‍රික් ටොන් දශ ලක්ෂ 2.86 ක් (බ්‍රසල් දශ ලක්ෂ 137 ක්) දක්වා ලගා විය. නිමැවුමේ ඇති වූ වර්ධනය මෙන්ම වගාවට යොදා ගත් කුඹුරු බිම් ප්‍රමාණය සහ අස්වද්දනු ලැබූ කුඹුරු බිම් ප්‍රමාණයද යල මහ දෙකත්තයේ දීම ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත් 2001 දී උපරිම මට්ටමට ලගා වෙමින් පසුගිය වසර කිහිපය පුරා අඛණ්ඩව වර්ධනය වූ ඵලදායීතාවය 2002 වර්ෂයේදී ආසන්න වශයෙන් හෙක්ටයාරයකට මෙට්‍රික් ටොන් 3.9 ක් දක්වා සියයට 1.5 කින් පහත වැටුණි. මෙයට හේතු වූයේ යලකත්තයේ ඵලදායීතාවය සියයට 9 කින් පහත වැටීමය. කන්නය මුලදී ප්‍රමාණවත් වැසි ලැබීමෙන් ආන්තික ඉඩම්ද වගාව සඳහා යොදා ගැනීමට ගොවීන් පෙළඹුනු අතර, යලකත්තයේ ඵලදායීතාවය පහළ බැසීමට මෙයද හේතු විය. කෙසේ වෙතත් මහ කන්නය තුළදී ඵලදායීතාවය සියයට 3 කින් ඉහළ ගිය අතර, එය දළ වශයෙන් හෙක්ටයාරයකට මෙට්‍රික් ටොන් 4 ක් වූ උපරිම මට්ටමකට ලගා විය.

2001 / 2002 මහ කන්නයේ වී නිමැවුම සියයට 10 කින් වර්ධනය වූ අතර, එයට හේතුවූයේ වගාවට යොදා ගනු ලැබූ සහ අස්වනු නෙළ කුඹුරු ප්‍රමාණය සියයට 6 කින් ඉහළ යාමත්, අස්වනු මට්ටම සියයට 3 කින් ඉහළ යාමත්ය. පසුගිය මහ කන්නයේදී දැඩි නියඟයෙහි බලපෑමට ලක් වූ උඩවලව ප්‍රදේශය මෙම කන්නයේදී ඉහළම වර්ධනය වාර්තා කරගනු ලැබීය. උඩවලව ප්‍රදේශයේ වී නිෂ්පාදනය පහලොස් ගුණයකින් පමණ ඉහළ ගිය අතර, කුරුණෑගල, පුත්තලම සහ අනුරාධපුරය යන දිස්ත්‍රික්කයන් පිළිවෙලින් සියයට 23 ක, සියයට 25 ක සහ සියයට 12 ක වර්ධනයක් අත්කර ගනු ලැබීය. ආරක්ෂක තත්ත්වය යහපත් වීමත් සමගම උතුරු පළාතට අයත් සියලු දිස්ත්‍රික්කවල වී නිමැවුමෙහි වර්ධනයක් ඇති විය. පසුගිය අවුරුදු කිහිපයේදී මෙන්ම වී වගාකරනු ලබන ප්‍රධාන දිස්ත්‍රික්කයන් වන කුරුණෑගල, පොළොන්නරුව, අම්පාර, අනුරාධපුරය සහ මහවැලි H කළාපයෙහි වී නිමැවුම, මහ කන්නයේ සමස්ථ වී නිෂ්පාදනයෙන් අඩකටත් (සියයට 52) වඩා වැඩි ප්‍රමාණයකට දායක විය.

ඵලදායීතාව සියයට 9 කින් පහත වැටුණද, වගාව සඳහා යොදා ගත් සහ අස්වනු නෙළ කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය ඉහළ යාමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස යල කන්නයේ වී නිමැවුම ආන්තිකව ඉහල ගියේය. යල කන්නයේදී කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ වී නිමැවුම දෙගුණයකටත් වඩා ඉහළ යාමක් වාර්තා විය. සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයකින් වී නිමැවුම ඉහල ගිය අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්කයන් වූ ගාල්ල, හම්බන්තොට, පුත්තලම සහ මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයන්හි නිමැවුම පිළිවෙලින් සියයට 79 කින්, සියයට 21 කින්, සියයට 39 කින් සහ සියයට 44 කින් ඉහළ ගියේය. උතුරු පළාතේ බොහෝ දිස්ත්‍රික්කයන් හිද

නිමැවුම් මට්ටමිහි වර්ධනයන් වාර්තා විය. කෙසේ වෙතත්, පොළොන්නරුව, අම්පාර, අනුරාධපුරය යන දිස්ත්‍රික්ක සහ මහවැලි H කළාපය වැනි වී වගා කරනු ලබන අනෙකුත් ප්‍රධාන ප්‍රදේශවල පිළිවෙලින් සියයට 16 කින්, සියයට 9 කින්, සියයට 36 කින් සහ සියයට 42 කින් වී නිෂ්පාදනයෙහි පහත වැටීම් වාර්තා විය. ප්‍රමාණවත් ජල සැපයුමක් නොලැබීම නිසා යල කන්නයේ වගා කටයුතු ප්‍රමාද වී ආරම්භ වූ අතර, වාරි ක්‍රමය යටතේ සියලුම කුඹුරු වගා කරනු ලබන පොළොන්නරුව සහ අනුරාධපුර යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි වගාවට යොදා ගනු ලැබූ කුඹුරු බිම් ප්‍රමාණය ද පහත වැටුණි. යල කන්නයේ මුද්‍රි වී නිෂ්පාදනයෙන් හරි අඩකටත් වැඩි ප්‍රමාණයක් (සියයට 52) ක්

වාර්තා වී ඇත්තේ අම්පාර, පොළොන්නරුව සහ කුරුණෑගල යන දිස්ත්‍රික්ක තුනෙනි. යල කන්නයේ කුඹුරු සියල්ලම වාරි ක්‍රමය යටතේ වගා කරනු ලැබූ අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයෙන් යල කන්නය සඳහා ඉහළම වී නිෂ්පාදනය වාර්තා වූ අතර, එය යල කන්නයේ මුළු වී නිෂ්පාදනයෙන් පහෙන් එකකටත් වඩා වැඩි ප්‍රමාණයකි.

කුඹුරු ඉඩම්වල ඵලදායිතාවය ඉහළ නැගීම සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ව්‍යාප්ති ආයය මගින් වසර 6 ක් තිස්සේ අඛණ්ඩව සංවිධානය කරනු ලැබූ “යාය” කළමනාකරන වැඩ සටහන් මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන නොමැති වීමෙන් 2002 වර්ෂයේදී ක්‍රියාත්මක නොවිණි. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව පවසන්නේ මෙම වැඩ සටහන ජාතික සාමාන්‍ය අස්වනු අනුපාතය වර්ධනය කිරීම සඳහා දායක වූ අතර මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබූ ප්‍රදේශවලින් ලැබූ අස්වනු ප්‍රමාණය ඉහළ මට්ටමක පැවති බවය. “යාය” කළමනාකරන වැඩ සටහන් වල සාර්ථකත්වය තහවුරු වී ඇති බැවින්, එම වැඩ සටහන් තව දුරටත් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබාදීම කල යුතුව ඇත.

යල මහ දෙකන්නයේදීම අස්වනු ලබාගත් විගසම ඇති වූ කෙටි කාල සීමාව හැරුණුකොට වී සඳහා වූ ගොවිපල මිළ මට්ටම 2002 වසර පුරාම කිලෝග්‍රෑම් 1 ට රුපියල් 14.00ට වඩා ඉහළින් පැවතිණි.

ආනයනය කරනු ලබන සහල් සඳහා පැවති සියයට 35 ක් වූ ආනයන බදු අනුපාතය, 2002 ජනවාරි 21 දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි කිලෝ ග්‍රෑම්යකට රුපියල් 7.00 ක් වූ විශේෂ බද්දක් ලෙස වෙනස් කරනු ලැබීය. කෙසේ වෙතත් මහ කන්නයේ අස්වැන්න ලබාගැනීමට පෙර, වසර ආරම්භයේදී දේශීය වෙළඳපොළේ සහල් මිල ඉහළ යාම වැළැක්වීම සඳහා කිලෝ ග්‍රෑම්යකට රුපියල් 4 ක් වූ අඩු තීරු ගාස්තුවක් යටතේ සහල් මෙට්‍රික් ටොන් 30,000 ක් ආනයනය කිරීම සඳහා සතොසට අනුමැතිය ලබාදෙන ලදී. 2000 ජූලි සිට සහල් ආනයනය මත පනවා තිබූ බලපත්‍ර අවශ්‍යතාවය ද 2002 මාර්තු මාසයේ දී ඉවත් කරනු ලැබූ අතර 2002 නොවැම්බර් 6 සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි සහල් සඳහා වූ විශේෂ ආනයන බද්ද කිලෝ ග්‍රෑම්යකට රුපියල් 5 ක් දක්වා අඩු කරන ලදී. තීරු

3.6 සංඛ්‍යා සටහන වී වගා ආයය පිළිබඳ සංඛ්‍යා

අයිතමය	ඒකකය	2001(අ)			2002(ආ)		
		මහ	යල	එකතුව	මහ	යල	එකතුව
දළ වශයෙන් වසුරන ලද බිම් ප්‍රමාණය	හෙක්ටයාර් දහස්	479	319	798	510	342	852
අස්වැන්න කපාගන්නා ලද බිම් ප්‍රමාණය	හෙක්ටයාර් දහස්	471	294	765	499	321	820
අස්වැන්න කපාගන්නා ලද ශුද්ධ බිම් ප්‍රමාණය	හෙක්ටයාර් දහස්	418	264	682	444	290	734
නිෂ්පාදනය	මෙටොදහස්	1,613	1,082	2,695	1,774	1,086	2,860
	බ්‍රසල් දහස්	77,287	51,821	129,108	85,002	52,027	137,029
එලදව (ඇ)	හෙක්ටයාරයකට කි.ග්‍රෑ.	3,860	4,102	3,954	3,990	3,742	3,895
දෙන ලද ණය ප්‍රමාණය	රුපියල් දහස්	251	170	421	234	315	549
සහල් ආනයනය	මෙටොදහස්	-	-	52	-	-	95
(වී සමානය)	(මෙටොදහස්)	-	-	76	-	-	140

(අ) සංයෝධිත තාවකාලික
 (ආ) අස්වනු කැපීමේ සම්පූර්ණයන්ගෙන් ගත් දත්තයන් පදනම් කොටගත් ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ සංඛ්‍යා තොරතුරු උපයෝගී කරගෙන මහ සහ යල කන්න සඳහා වූ හෙක්ටයාරයක සාමාන්‍ය එලදව ගණනය කරන ලදී මුළු නිෂ්පාදනය අස්වැන්න නොලා ගන්නා ලද ශුද්ධ බිම් ප්‍රමාණයෙන් බෙදීමෙන් හෙක්ටයාරයක වාර්ෂික ආමානය එලදව ගණනය කරන ලදී.
 මූලාශ්‍රය : කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව කෘෂිකර්ම හා පශු සම්පත් අමාත්‍යාංශය ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව ශ්‍රී ලංකා රේඛව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

බදු පැනවීම හරහා වී වගා ආංශය ආරක්ෂා කර ඇති බැවින්, බලපත්‍ර අවශ්‍යතාවය වැනි තීරුබදු නොවන බාධක පැනවීමක් අවශ්‍ය නොවන අතර බලපත්‍ර අවශ්‍යතාවය ඉවත් කිරීම නිවැරදි පියවරක් ලෙස දැක්විය හැක. ආනයන ප්‍රතිපත්තිය සරල හා විනිවිද භාවයෙන් යුක්ත වූ විට, අවශ්‍ය අවස්ථා වලදී ආනයන සිදුකිරීමෙන් වෙළෙඳපල මිල උච්ඡාවචනයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට හැකි වේ යයි බලාපොරොත්තු වේ.

සහල් ආනයනය සඳහා වූ බලපත්‍ර අවශ්‍යතාවය ඉවත් කිරීම මෙන්ම 2001 වී නිෂ්පාදනය පහත වැටීම නිසා 2002 වර්ෂය මුලදී සහල් තොග ප්‍රමාණ පහත වැටීම 2002 වර්ෂය තුළදී සහල් ආනයනය වැඩිවීමට හේතු විය. රටට දිගුකල් පවත්නා සාමයක් ස්ථාපිත කරගැනීමේ අරමුණින් යළි ඇරඹී සාර්ථක සාම සාකච්ඡා හේතු කොට ගෙන තව ජීවයක් ලැබූ සංචාරක ආංශයේ ප්‍රයෝජනය සඳහා උසස් තත්ත්වයේ 'බාස්මති සහල්' ආනයනය ද ඉහළ ගියේය.

වර්ෂය තුළදී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉහළ අස්වනු ගෙන දෙන හා රෝග හා පලිබෝධ වලට ඔරොත්තු දෙන මාස 3 1/2 කින් අස්වනු ලබාගත හැකි තව වී ප්‍රභේද 2 ක් නිකුත් කරන ලදී. මෙම වී ප්‍රභේදයන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ බෝඹුවල සහ අම්බලන්තොට පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථාන වල දියුණු කරනු ලැබූ ඒවා වේ.

අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර බෝග

පසුගිය වසරේදී මෙන්ම 2002 වසරේ දී ක්ෂේත්‍ර බෝග වගා ආංශය සතුටුදායක මට්ටමක නොපැවතිණි. අර්තාපල් හා සෝයා බෝංචි හැරුණ විට අනෙකුත් බොහෝ ක්ෂේත්‍ර බෝගවල පසුගිය වසර කිපයක් මුළුල්ලේ පැවති නිමැවුම අඩුවීමේ ප්‍රචනතාවය තවදුරටත් 2002 වසරේදී පැවතිණි. ආනයනය මත පැනවූ තීරුබදු මගින් අර්තාපල් ගොවීන් වෙත ලබාදුන් ආරක්ෂණය හේතුවෙන් අර්තාපල් නිෂ්පාදනය සිව්වන වසරටත් නොකඩවා ඉහළ ගියේය. 2000 වසරේ දී අර්තාපල් ආනයන සඳහා හඳුන්වා දුන් කිලෝ ග්‍රෑමයට රුපියල් 20 වන විශේෂිත බද්ද 2002 වසරේ දී ද පැවතිණි. ඉකුත් වසරේ සියයට 19 කින් ඉහළ ගිය අර්තාපල් නිෂ්පාදනය 2002 වසරේදී තවදුරටත් සියයට 53 ක වැඩිවීමක් වාර්තා කළේය. නිෂ්පාදනයේ මෙම වැඩිවීමට හේතු වූයේ වගාකළ බිම් ප්‍රමාණය සියයට 55 කින් ඉහළ යාමය. අර්තාපල් වලට ලබාදුන් දැඩි ආරක්ෂණයෙන් ගොවීන්ට ඉහළ ආදායමක් ලැබීම තහවුරු වූ බැවින් ක්‍රවර ඵලීය වැලිමඩ ප්‍රදේශවල ඵලවඵ වගාව වෙනුවට විශාල බිම් ප්‍රමාණයක අර්තාපල් වගා කිරීම සිදුවිය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඵලවඵ සැපයුම පහල වැටුන අතර ඒ හේතුවෙන් ඵලවඵ මිල අධික ලෙස ඉහළ ගියේය.

වසර කිපයක සිටම අඩුවෙමින් පැවතුනු මිරිස් නිෂ්පාදනය 2002 වසරේදී තවදුරටත් පහළ වැටීමට හේතු වූයේ වගා කරන ලද බිම් ප්‍රමාණය අඩුවීමයි. කෙසේවුවද, මිරිස්වල ඵලදායීතාව ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව සියයට 12 ක් ඉහළ ගිය අතර මින් පෙනීයන්නේ හොඳ ඵලදායීතාවක් ලබාදෙන ඉඩම්වල මිරිස් වගාව තවමත් සිදුවන අතර ආනයන සමඟ තරඟ කිරීමට

නොහැකි අඩු ඵලදායීතාවක් සහිත ඉඩම්වල මිරිස් වගාවෙන් ගොවීන් ඉවත්වූ බවයි. ලොකු ඵෑණු සහ රතු ඵෑණු නිෂ්පාදනය ද තුන්වැනි වසරටත් නොකඩවා පහත වැටුණි. අඩු මිලැති ආනයන වලින් මිරිස් සහ ඵෑණු ගොවීන් ආරක්ෂා කිරීම පිණිස 2002 වසරේ මාර්තු මාසයේ දී තීරු බදු ප්‍රතිශෝධනයක් සිදුකරන ලදී. පනවා තිබූ සියයට 35 ක තීරු බද්ද වෙනුවට මිරිස් සඳහා කිලෝ ග්‍රෑමයට රුපියල් 30 ක් සහ ලොකු ඵෑණු සහ රතු ඵෑණු සඳහා පිළිවෙලින් කිලෝ ග්‍රෑමයට රුපියල් 6 ක් සහ කිලෝ ග්‍රෑමයට රුපියල් 5 බැගින් වන විශේෂිත බද්දක් පනවන ලදී.

1998 වසරේ සිටම, අඩුවෙමින් පැවතුණු මුං ඇට, උඳු සහ කවිපි නිෂ්පාදනය මෙම වසරේ දී තවදුරටත් පහත වැටුණි. නිෂ්පාදනය පහළ වැටීමට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපා ඇත්තේ වගාකරන ලද බිම් ප්‍රමාණය අඩුවීමයි. කෙසේ වෙතත් මෙම බෝග තුන සඳහාම ඵලදායීතාව ඉකුත් වසරට වඩා වැඩිවීම තුළින් පෙනී යන්නේ වඩා හොඳ ඵලදායීතාවක් ලබාදෙන ඉඩම්වල මෙම වගාවන් සිදුකරන අතර අඩු ඵලදායීතාවයක් දෙන ඉඩම් වල වගාවෙන් ගොවීන් ඉවත් වූ බවයි. මුං ඇට සහ කවිපි වගාකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම පිණිස 2002 වර්ෂයේ නොවැම්බර් 06 වැනිදා සිට බෝග දෙක සඳහාම වටිනාකම මත පනවා තිබූ තීරු බදු ඉවත් කර ඒ වෙනුවට කිලෝ ග්‍රෑමයට රුපියල් 5 වන විශේෂිත ආනයන බද්දක් පනවන ලදී.

සමුපකාර නොග වෙළඳ සංස්ථාව විසින් මිලදී ගනු ලැබූ දේශීය ලොකු ඵෑණු ප්‍රමාණය සියයට 23 කින් ඉහළ ගිය අතර වියළි මිරිස් සහ මුං ඇට මිලදී ගැනීම පිළිවෙලින් සියයට 81 කින් හා සියයට 51 කින් පහත වැටුණි. අර්තාපල් නිෂ්පාදනය වැඩිවීම නිසා වසර තුළ අර්තාපල් ආනයනය සියයට 40 කින් අඩු වූ අතර දේශීය නිෂ්පාදනය අඩු වීමෙන් ලොකු ඵෑණු ආනයනය සියයට 18 කින් ඉහළ ගියේය.

ඵලවඵ සහ පලතුරු

ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවේ නාවකාලික ඇස්තමේන්තුවලට අනුව, 2002 වසරේ සමස්ත ඵලවඵ නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 530,000 ක් දක්වා සියයට 4 කින් අඩු වී ඇත. පහත රට ඵලවඵ නිෂ්පාදනය සහ උඩරට ඵලවඵ නිෂ්පාදනය පිළිවෙලින් සියයට 4 කින් සහ සියයට 3 කින් පහත වැටී ඇත. ඉඩම් වැඩි වශයෙන් අර්තාපල් වගාව සඳහා යොදා ගැනීම නිසා උඩරට ඵලවඵ වගාවට යොදා ගැනුණු ඉඩම් ප්‍රමාණය අඩුවීම ඵලවඵ නිෂ්පාදනය පහත වැටීමට බලපෑවේය. සැපයුම අඩුවීමට මෙන්ම කෘෂි සාමාන්‍ය ද්‍රව්‍ය සහ පොහොර ආදී යෙදවුම් වල මිල ගණන් ඉහළ යාම සහ ප්‍රවාහන වියදම් ඉහළ යාම ද නිසා 2001 වසරට වඩා 2002 වර්ෂයේ දී බොහෝ ඵලවඵ වර්ගවල මිල ඉහළ මට්ටමක පැවතිණි. පහත රට ඵලවඵ වර්ගවල වාර්ෂික සාමාන්‍ය සිල්ලර මිල කිලෝ ග්‍රෑමයට රුපියල් 22 සහ රුපියල් 43 අතර පරාසයක් පැවති අතර උඩරට ඵලවඵ වර්ගවල වාර්ෂික සාමාන්‍ය සිල්ලර මිල කිලෝ ග්‍රෑමයට රුපියල් 23 සහ රුපියල් 55 පරාසයක් අතර විය.

අන්තරාසී, කෙසෙල් සහ රඹුටත් වගාවට අදාළ වාණිජ මට්ටමේ මහා පරිමාණ ගොවිපල කිහිපයක් හැරුණු කොට, පළතුරු සහ එළවළු වගාව විශාල වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන්නේ කුඩා ප්‍රමාණයේ ඉඩම් කට්ටි සහ ගෙවතු වගාවන් වශයෙනි. සංවිධානාත්මක ගොවීන් විසින් ආරක්ෂිත කෘෂි තාක්ෂණික ක්‍රම යොදා ගනිමින් උසස් තත්ත්වයේ එළවළු නිෂ්පාදනය කිරීම පිණිස තක්කාලි, පිපිඤ්ඤා, සලාද සහ බෙල් පෙපර් වැනි එළවළු වර්ග අවශ්‍ය යෙදවුම් නිසිලෙස යොදා ගනිමින් හරිතාගාර තුළ වගා කරනු ලබයි. එම ක්‍රමය මගින් ලෙඩරෝග වැළඳීමේ අවස්ථා අවම කෙරෙන අතර එමගින් නිමැවුම් මට්ටම ඉහළ නංවා ගැනීමටත් හැකි වී තිබේ. සුපිරි වෙළෙඳ සැල් සහ සංචාරක කර්මාන්තය ආදිය සඳහා උසස් තත්ත්වයේ එළවළු වලට සඳහා පවතින ඉල්ලුම ඉහළ යමින් පැවතිය ද, මිල උච්චාවචනයන් අවම කිරීමට නිෂ්පාදනය සහ අලෙවිය සඳහා සැලසුම් සකස් කළ යුතුව ඇත. මෙම අංශය තුළ ඉහළ ආදායම් උත්පාදනය කිරීමට තම් ගබඩා පහසුකම්, ඇසුරුම් කටයුතු සඳහා පහසුකම්, ඇසිරීමට යොදා ගන්නා ද්‍රව්‍ය සහ පාලිත පරිසර තත්ත්වය යටතේ ප්‍රවාහණ කිරීමේ පහසුකම් මෙන්ම ඉදිරි විකුණුම් ගිවිසුම් වැනි අලෙවි කිරීමේ පහසුකම් පුළුල් කිරීම අවශ්‍ය වේ.

2002 වර්ෂයේ දී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් කෙසෙල්, මිදි, තාරං සහ එළවළු වර්ගවල නව ප්‍රභේදයන් කිපයක් හඳුන්වා දෙනු ලැබූ අතරම ආරක්ෂිත කෘෂිකර්ම තාක්ෂණය පිළිබඳ ගොවි ජනතාවගේ දැනුම ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින්, පුහුණු වැඩ සටහන් ගණනාවක් පවත්වන ලදී. පසු අස්වනු තාක්ෂණික ආයතනය ද ගොවි ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ අරමුණින් පසුඅස්වනු ක්‍රමය සහ කෘෂි නිෂ්පාදන පිරිසැකසුම් කිරීම් පිළිබඳව පුහුණු වැඩ සටහන් සහ පුහුණු වැඩමුළු ගණනාවක් පවත්වන ලදී. කෘෂිකාර්මික ක්‍රම සඳහා

වැස්සුම් වාරි ක්‍රමය (drip irrigation system) සහ ආරක්ෂිත කෘෂිකාර්මික ක්‍රම ආදී අධිතාක්ෂණික කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහයෝගය ලබාදෙමින් පෞද්ගලික අංශය ද ඒ සඳහා ක්‍රියාකාරීව මැදිහත් වීම දිරිගන්වන සුළු කරුණක් බව සඳහන් කළ යුතුය.

2002 වසර තුළදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 661 ක වටිනාකමකින් යුත් එළවළු කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 10 කටත් වැඩි ප්‍රමාණයක් සහ රුපියල් දශ ලක්ෂ 379 ක වටිනාකමකින් යුත් කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 6 ක් වූ අළුත් සහ වියළි පලතුරු ප්‍රමාණයක් අපනයනය කරනු ලැබීය. මීට අමතරව වටිනාකම රුපියල් දශ ලක්ෂ 726 ක් වූ සකස් කළ එළවළු සහ පළතුරු කිලෝග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 7 ක ප්‍රමාණයක් ද අපනයනය කරනු ලැබීය. පළතුරු සහ එළවළු සඳහා ප්‍රධාන විදේශීය වෙළෙඳපොළවල් වූයේ මැදපෙරදිග රටවල්, මාලදිවයින සහ යුරෝපයයි.

2002 වසර තුළදී රුපියල් බිලියන 1.7 ක වටිනාකමකින් යුත් පළතුරු මෙට්‍රික් ටොන් 48,000 කට අධික ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කරනු ලැබ ඇත. පසුගිය වසරේ මෙන්ම මෙම වසරේදී ද ආනයනය කරනු ලැබූ ප්‍රධාන පලතුරු වර්ග වූයේ ඇපල්, දොඩම්, රට ඉඳි සහ මිදිය.

සිහි

2002 වසරේ සිනි නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික් ටොන් 38,000 ක් වූ අතර එය 2001 වසරට වඩා සියයට 21 ක අඩුවීමකි. නොකඩවා නෙවැනි වසරටත් සිනි නිෂ්පාදනය පහත වැටුණු අතර එය 1987 ත් පසු වාර්තා වූ අඩුම නිමැවුම් මට්ටමයි. 2002 වර්ෂයේ මුළු සිනි නිෂ්පාදනය වසරේ මුළු සිනි පරිභෝජනයෙන් සියයට 7 කටත් වඩා අඩුය. සෞචනයල සිනි නිමැවුම් සියයට 32 කින් පහත වැටුණු අතර, පැල්වත්ත සිනි නිමැවුම් සියයට 14 කින්

3.7 සංඛ්‍යා සටහන
සිනි නිෂ්පාදන අංශය පිළිබඳ සංඛ්‍යා

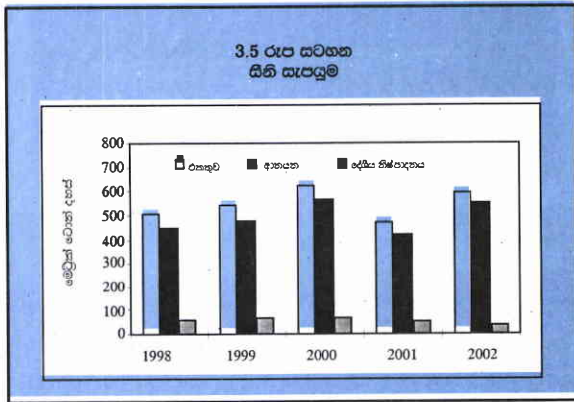
අයිතමය	ඒකකය	සෞචනයල සිනි කම්හල		පැල්වත්ත සිනි කම්හල		එකතුව	
		2001(අ)	2002(ආ)	2001(අ)	2002(ආ)	2001(අ)	2002(ආ)
1. උස් වගා කරන ලද මුළු බිම් ප්‍රමාණය (නිරිවගාව ඇතුළුව) (ඈ)	හෙක්ටයාර	3,466	3,885	4,091	3,328	7,557	7,213
2. උක්දඬු ප්‍රමාණය(ඈ)	හෙක්ටයාර	2,702	2,798	3,343	2,702	6,045	5,500
3. කපාගත් උක්දඬු ප්‍රමාණය(ඈ)	මෙට්‍රික් ටොන් දහස්	236	151	132	103	368	254
4. පෞද්ගලික අංශයෙන් මිලට ගත් උක්දඬු ප්‍රමාණය	මෙට්‍රික් ටොන් දහස්	1	0	197	163	198	163
5. අඹරන ලද උක්දඬු ප්‍රමාණය	මෙට්‍රික් ටොන් දහස්	237	163	329	267	566	430
6. සාමාන්‍ය එලදව (ඈ)	හෙක්ටයාරයකට මෙට්‍රික් ටොන්	85	54	38	38	55	46
7. නිෂ්පාදනය කළ සිනි ප්‍රමාණය(අපගන් යන සිනි හැර)	මෙට්‍රික් ටොන් දහස්	20	14	28	24	48	38
8. සිනි ලබාගැනීමේ ප්‍රතිශතය(ඈ)	%	8.51	8.40	8.64	9.03	8.48	8.84

(අ) සංශෝධිත
(ආ) නාවකාලීන
(ඈ) කේන්ද්‍රීය වගාවන් සහ බිම් කට්ටිකරුවන් සතු වගාවන්ද ඇතුළත් වේ.
(ඈ) සිනි ලබාගැනීමේ ප්‍රතිශතය = $\frac{\text{නිෂ්පාදනය කළ සිනි ප්‍රමාණය}}{\text{අඹරන ලද උක්දඬු ප්‍රමාණය}} \times 100$

මූලාශ්‍රය : සීමාසහිත පැල්වත්ත සිනි කර්මාන්තයතනය සීමාසහිත සෞචනයල සිනි කර්මාන්තයතනය

පහළ වැටුණි. සීනි ලබාගැනීමේ අනුපාතය ඉහළ ගියද, කම්හල් දෙකෙහිම අඹරන ලද උක්දඬු ප්‍රමාණය පහත වැටීම සීනි නිෂ්පාදනය අඩු වීමට හේතු විය. මෙම කම්හල් දෙකෙහිම අඹරන ලද මුළු උක්දඬු ප්‍රමාණය මෙට්‍රික්ටොන් 430,000 ක් දක්වා සියයට 24 කින් පහළ වැටී ඇත. පැල්වත්ත සමාගම සතු වගාව තුළින් ලැබූ උක්දඬු ප්‍රමාණය මෙන්ම පෞද්ගලික උක් දඬු මිල දී ගැනීම් ද පහත වැටීමෙන් අඹරන ලද මුළු උක්දඬු ප්‍රමාණය සියයට 19 කින් අඩු වී ඇත. මේ අතර සෙවනගල කම්හලෙහි අඹරන ලද උක්දඬු ප්‍රමාණය සියයට 31 කින් පහත වැටී ඇත.

සමස්තයක් වශයෙන් ගත්කල 2002 වසරේ දී සීනි ලබාගැනීමේ අනුපාතය 8.77 ක් දක්වා සියයට 3 කින් ඉහළ ගිය අතර, එයට හේතු වූයේ පැල්වත්ත කම්හලෙහි සීනි ලබාගැනීමේ අනුපාතය 9.03 ක් වීමය. මීට එරෙහිව සෙවනගල කම්හලෙහි සීනි ලබාගැනීමේ අනුපාතය සියයට 8.4 ක් දක්වා පහත වැටුණි.

උක් වගා කිරීම සහ සීනි නිෂ්පාදනයට රජයේ මැදිහත් වීම අඩු කරමින් සඳහා රජය සෙවනගල සීනි කම්හලෙහි තමන් සතු කොටස්වලින් සියයට 90 ක් රුපියල් දශ ලක්ෂ 550 ක මුදලකට පෞද්ගලික ව්‍යවසායකයකුට විකුණන ලදී. ඉතිරි සියයට 10 ක කොටස සේවකයින්ට ප්‍රදානය කිරීම සඳහා රජය විසින් රඳවා ගනු ලැබීය. මේ අතර රජය විසින් පැල්වත්ත සමාගමෙහි රජය සතු කොටස්වලින් සියයට 53 ක්, කොටසක් රුපියල් 8.25 බැගින් විකුණා රුපියල් දශ ලක්ෂ 289 ක් උපයා ගනු ලැබීය. උක් දඬු වගාවට සමගාමීව කිරි පට්ටි පාලනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම ඇතුළත්ව මහා පරිමාණයේ ව්‍යාපෘති වැඩපිළිවෙලක් දියත් කිරීමට නව කළමනාකාරිත්වය සැලසුම් කරමින් සිටී.

වසර තුළදී උක් පර්යේෂණ ආයතනය තම පර්යේෂණ කටයුතු තවදුරටත් දියවම ක්‍රියාත්මක කළේය. උක් පර්යේෂණ ආයතනය ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම වතාවට පටක රෝපණ තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගනිමින් නව වැඩිදියුණු කළ උක් ප්‍රභේදයක් නිපදවනු ලැබීය. වැසි ජල පෝෂිත වගාව සඳහා සුදුසු මෙම නව ප්‍රභේදය මගින් සීනි ලබා ගැනීමේ අනුපාතය මෙන්ම හෙක්ටයාරයකට ලබාගත හැකි උක්දඬු ප්‍රමාණය යන දෙ අංශයන්ම, දැනට මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කය තුළ වගාකරනු ලබන අනෙකුත් සියළුම වාණිජමය ප්‍රභේදයන්ට වඩා වැඩි

එලදායිතාවයක් ලබා දෙන බව වාර්තා වේ. තවද, මෙම නව ප්‍රභේදය උක් වගාකරනු ලබන දිස්ත්‍රික්කවල පවතින ප්‍රධාන උක් පලිබෝධකයින්ගෙන් වන හානියට ඔරොත්තු දෙන්නක් ද වේ.

3.5 ධීවර සහ පශු සම්පත්

ධීවර සහ සාගර සම්පත් අමාත්‍යාංශය වාර්තා කරන පරිදි 2002 වසරේ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය මෙට්‍රික්ටොන් 301,460 ක් දක්වා සියයට 5.8 කින් වර්ධනය විය. සාගර ධීවර අංශයෙන් නිමැවුම සියයට 7.2 කින් ඉහළ ගිය අතර මිරිදිය සහ ජලජීවී ධීවර අංශයෙහි නිමැවුම සියයට 5.8 කින් පහළ වැටුණි. මුහුදු ධීවර අංශයේ වර්ධනයට හේතු වූයේ රජය සහ එල්.වී.ටී. සංවිධානය අතර අත්සන් කෙරුණු සටන් විරාමයෙන් පසු ඇති වූ සාමාකාමී වාතාවරණයක් සමග උතුරු නැගෙනහිර පළාත්වල නොගැඹුරු මුහුදේ ධීවර කටයුතු වර්ධනය වීමයි.

මිරිදිය සහ ජලජීවී ධීවර අංශයේ නිමැවුමේ පහත වැටීම පිළිබිඹු කරමින් අපනයනය කළ ඉස්සන් ප්‍රමාණය සහ ඉන් ලැබූ ආදායම පිළිවෙලින් සියයට 19 කින් සහ සියයට 27 කින් අඩු විය. මිරිදිය සහ ජලජීවී ධීවර අංශයේ පහත වැටීමට හේතු වූයේ ඇඟිල්ලන් බෝකිරීම සහ එක්රැස් කිරීමෙහි ඇති වූ පහත වැටීමයි. අළුත් සහ අධිසිත කරන ලද මත්ස්‍ය අපනයනය ප්‍රමාණය

3.8 සංඛ්‍යා සටහන මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය

අනු අංශ	මෙට්‍රික් ටොන් දහස්		
	2000	2001(අ)	2002(ආ)
මුහුදු මත්ස්‍ය(ඇ)	267	255	273
ජලජීවී	37	30	28
එකතුව	304	285	301

මූලාශ්‍රය : ධීවර සහ සාගර සම්පත්

(අ) සංරක්ෂිත අමාත්‍යාංශය
(ආ) මුහුදු බඩ හා ගැඹුරු මුහුදු ධීවර අංශයන්

ජාතික ජලසම්පත් පර්යේෂණ හා සංවර්ධන නියෝජිතායතනය

මෙට්‍රික්ටොන් 7,750 ක් දක්වා සියයට 14 කින් පහත වැටුණු අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් අපනයන ඉපයුම් රුපියල් බිලියන 2.9 ක් දක්වා සියයට 11 කින් අඩු විය. ධීවර කර්මාන්තය සඳහා ඉහළ විභවතාවයක් පැවතියද, ශ්‍රී ලංකාව තවමත් මත්ස්‍ය සහ මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා ඉදිකළ ආනයනකරවකු වේ. වාර්ෂිකව, විත්කළ මාළු සහ කරවල විශාල තොගයක් ආනයනය කරනු ලැබේ. මුළු මත්ස්‍ය ආනයනය පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සියයට 4 ක් අඩු වූ අතර එය මෙට්‍රික් ටොන් 74,000 ක් විය. එයින් සියයට 66 ක් පමණ වූයේ විත්කළ මාළු සහ කරවලය.

ඉල්ලුම ඉහළගියද, ආර්ථිකය යහපත්වීමත් සමග නිෂ්පාදනය ඉහළයාම හේතුවෙන් කොළඹ වෙළෙඳපොලෙහි සියළුම වර්ගවල මාළු මිල ගණන් සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමක පැවතිණි. 2001 වර්ෂයේ මාළු වල තොග මිල සියයට 8.5 ක්

ඉහල ගිය අතර ඊට සාපේක්ෂව 2002 වසරේ මාළු මිල ඉහල ගියේ සියයට 3 ක පමණ ප්‍රමාණයකිනි.

ප්‍රතිපාදනය හිඟය හේතුවෙන් 2002 වසර තුළදී ධීවර සහ ජලජ සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් ධීවරයන් වෙත මාළු දැල්, ආම්පන්න සහ ධීවර යාත්‍රා නිකුත් කිරීම අඩුවීමක් සිදුවිය. බහුදින යාත්‍රා 2 ක්, සාම්ප්‍රදායික ධීවර යාත්‍රා 351 ක් සහ මාළු දැල් ආම්පන්න කට්ටල 17 ක් මීට අයත් වූ අතර, එය පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව කැපීපෙනෙන අඩුවීමකි. 2002 දී විවිධ සහනාධාර ක්‍රම යටතේ මුහුදු ධීවර අංශයට ලබාදුන් සහනාධාර ද රුපියල් දශ ලක්ෂ 21 දක්වා සියයට 42 කින් අඩු වී ඇත.

වර්තමානයේදී ශ්‍රී ලංකාව ලෝක විසිතුරු මසුන් වෙළඳ පොළෙන් සියයට 1 කට පමණ දායක වේ. වසර තුළදී විසිතුරු මසුන් අපනයනයෙන් ලද ආදායම ආන්තිකව අඩුවූ අතර එය රුපියල් දශ ලක්ෂ 529 වේ.

පශු සම්පත්

පශු සම්පත් අංශය ප්‍රධාන වශයෙන් කිරිපට්ටි පාලනය සහ කුකුළු පාලනය යන උප අංශ දෙකෙන් සමන්විතය. කෘෂිකර්ම සහ පශු සම්පත් අමාත්‍යාංශයට අනුව, 2002 වසරේ කිරි නිෂ්පාදනය ලීටර් දශ ලක්ෂ 266 ක් දක්වා ආන්තිකව ඉහළ ගොස් ඇත. දේශීය කිරි නිෂ්පාදනය ජාතික කිරි අවශ්‍යතාවයෙන් සියයට 42 කට දායක වේ. මීට අමතරව මී කිරි ලීටර් දශ ලක්ෂ 83 ක් නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූ අතර, එය ප්‍රධාන වශයෙන් යොදා ගැනුනේ මුදවන ලද කිරි නිෂ්පාදනය සඳහාය. කිරි නිෂ්පාදකයින්ට 2001 වසරේ දී ගෙවනු ලැබූ ලීටරයට රුපියල් 14.56 සමග සසඳන කල 2002 වසරේ දී කිරි ලීටරයක මිල වූයේ රුපියල් 15.00 කි. එසේ වුවද, පොල් පුනක්කු සහ සත්ව ආහාරවල මිල සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යාම හේතුවෙන් නිෂ්පාදන වියදම ඉහළ ගිය අතර, එය කිරි ගොවීන්ගේ ලාභාංශ කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපාන ලදී. පශු සම්පත් කර්මාන්තයට සහන සැලසීමේ අරමුණෙන් මෙම ආහාරවල මිල ගණන් අඩු කිරීමේ පියවරක් ලෙස ඉරිඟු ආනයනය සඳහා වූ තීරු බද්ද 2002 මාර්තු මාසයේ සිට ඉවත්කරන ලදී.

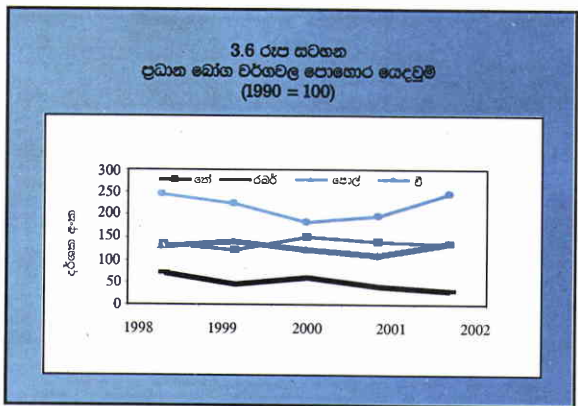
මිල්කෝ, නෙස්ලේ සහ ජාත්‍යන්තර කිරි නිෂ්පාදන සමාගම වැනි කිරි එකතු කරනු ලබන ප්‍රධාන ආයතන මගින් 2002 වර්ෂය තුළදී එකතු කරනු ලැබූ කිරි ප්‍රමාණය කිරි ලීටර දශ ලක්ෂ 92 ක් දක්වා සියයට 10 කින් අඩු වී ඇත. පසුගිය වසර කිහිපය පුරාම කිරි නිෂ්පාදනය ඉහළ ගොස් තිබුණද අඩු ගොවිපල මිල මට්ටම් සහ අලෙවියෙහි ඇති දුර්වලතා ආදිය හේතුවෙන් කිරි එකතු කිරීම පහත වැටුණේය. එහි ප්‍රතිඵලයක් වූයේ වසර තුළදී කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදනවල නිමැවුම පහත වැටීමයි. 2002 වසර තුළදී රුපියල් දශ ලක්ෂ 10,488 ක් වැය කොට කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන මෙට්‍රික් ටොන් 65,821 ක් මෙරටට ආනයනය කරනු ලැබූ අතර එයින් මෙට්‍රික් ටොන් 56,000 ක්ම කිරි පිටි ආනයනයන් වේ.

විශේෂයෙන් ගම්බද දරුවන් තුළ පවතින මන්දපෝෂණය පිටු දැකීම පිණිස ප්‍රමාණවත් නැවුම් කිරි ලබාගත හැකිවන

පරිදි පශු සම්පත් කර්මාන්තය නංවාලීම හදිසි අවශ්‍යතාවයක් බවට පත්වී තිබේ. ආර්ථිකය වර්ධනය උදෙසා විශේෂයෙන් ගැමි ආර්ථිකය නැවීම සඳහා ඉතා ඉහළ විභවතාවයක් කිරි පට්ටි පාලනය තුළ පවතින බැවින්, එහි දායකත්වය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණින් පශු සම්පත් කර්මාන්තය තුළ ආයෝජනය කිරීම පිණිස පෞද්ගලික අංශය දිරිමත් කළයුතු වේ.

පෞද්ගලික අංශයේ ක්‍රියාකාරී සහභාගිත්වය හේතු කොට ගෙන, කුකුළු මස් නිෂ්පාදනය මෑත වසර කිහිපය තුළ සැලකිය යුතු ප්‍රගතියක් අත්කරගෙන ඇත. කෘෂිකර්ම සහ පශු සම්පත් අමාත්‍යාංශය වාර්තා කොට ඇති පරිදි 2002 වසරේ දී කුකුළු මස් නිෂ්පාදනය කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 88 ක් දක්වා සියයට 26 කින් ඉහළ ගොස් ඇත. සංචාරක කර්මාන්තය යථාතත්වයට පත්වීම නිසා ඇතිවූ අධික ඉල්ලුම, අඛණ්ඩ බලශක්ති සැපයුම සහ රජය මගින් දෙනු ලැබූ දිරිගැන්වීම් ආදියෙහි බලපෑම මෙම ප්‍රගතියට හේතුවන්නට ඇත. නෙසේවෙනත් 2002 වසරේ බිත්තර නිෂ්පාදනය දශ ලක්ෂ 954 දක්වා සියයට 1 කින් අඩු වී ඇත. වසරේ මුළු භාගය තුළ කිකිළියන් අතර පැතුරුණු රෝගී තත්වය බිත්තර නිෂ්පාදනයේ මෙම අඩුවීමට හේතු විය.

කුකුළු මස් අපනයනය ඉහළ නැංවීමේ අරමුණෙන්, 2002 වසරේ අයවැයෙන් අපනයන ප්‍රතිදාන යෝජනා ක්‍රමයක් හඳුන්වා දෙනු ලැබීය. මිනෑම රටකට අපනයනය කෙරෙන කුකුළු මස් කිලෝ ග්‍රෑම් සකට රුපියල් 20 ක් බැගින් වූ ප්‍රතිදානයක් මෙම යෝජනා ක්‍රමයට ලියාපදිංචි අපනයනකරුවන් සඳහා 2002 ඔක්තෝබර් මාසයේ සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි ගෙවනු ලැබේ. එය අපනයනකරුව රුපියල් 17 ක් සහ අපනයන කරු විසින් නම් කරනු ලැබ ඇති, ගිවිසුම් ගත ගොවියාට රුපියල් 3 ක්ද වන සේ ලබා දෙනු ලැබේ. මෙම යෝජනා ක්‍රමය යටතේ අපනයනය කරනු ලබන ප්‍රථම කිලෝ ග්‍රෑම් දශ ලක්ෂයට පමණක් මෙම දීමනාව සීමාවනු ඇත. මැදපෙරදිග සහ මාලදිවයින වෙළෙඳපොළවලට ඇතුළුවීම සඳහා අපනයන කරුවන් දිරිමත් කිරීම මෙම යෝජනා ක්‍රමයේ අරමුණ විය. මෙම යෝජනා ක්‍රමය යටතේ එක් අපනයනකරුවෙකු විසින් 2002 වර්ෂය තුළදී කුකුළු මස් කිලෝ ග්‍රෑම් 60,000 ක් මාලදිවයිනට අපනයනය කරනු ලැබ ඇත.

3.6 යෙදවුම්

පොහොර

2002 වසරේ පොහොර නිකුතුව මෙට්‍රික් ටොන් 657,000 ක් වූ අතර එය ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව සියයට 13 ක ඉහළ යාමකි. මෙයට වැඩිවශයෙන් ම හේතු වූයේ 2002 ලීන් වර්ෂය තුළදී වී වගා අංශය සඳහා පොහොර නිකුතුව ඉහළ යාමයි. 2002 වසර තුළදී වී වගාව සඳහා පොහොර නිකුතුව සියයට 25 කින් ඉහළ ගිය අතර එය මුළු පොහොර නිකුතුවෙන් සියයට

නව ක්‍රමය යටතේ යූරියා ආනයනය සඳහා මෙට්‍රික් ටොන් 1 කට රුපියල් 6,000 බැගින් වන සහනාධාරයක් ලබා දෙන ලදී. මෙහි ප්‍රතිඵලය ලෙස විවෘත වෙළඳ පොළේ යූරියා කිලෝග්‍රෑම් 50 බැගයක මිල රුපියල් 350 සිට රුපියල් 650 දක්වා ඉහළ ගියේය. සහනාධාර ලබා දීමේ නව ක්‍රමය මගින් ලෝක වෙළඳ පොළේ යූරියා මිල අඩු වන විට යූරියා ආනයනය කිරීමට ආනයන කරුවන් දිරිමත් කරනු ලබයි. 2002 වසර අවසාන වන විට යූරියා සඳහා වන සහනාධාර ගෙවීම් රුපියල් බිලියන 2.2 ක් ලෙස ගනන් බලා ඇත.

බීජ

2002 වසර තුළදී රාජ්‍ය අංශය හා පුද්ගලික අංශය මගින් නිෂ්පාදනය කළ සහතික කළ බිත්තර වී ප්‍රමාණය දළ වශයෙන් මෙට්‍රික් ටොන් 12,780 ක් වූ අතර, මෙය ඉකුත් වසර හා සසඳන විට සියයට 13 ක ඉහළ යාමකි. කෙසේ වුවද, සහතික කළ බිත්තර වී නිෂ්පාදනයෙන් සියයට 13 ක් වූ රාජ්‍ය අංශයේ සහතික කළ බිත්තර වී නිෂ්පාදනය සියයට 12 දක්වා පහත වැටුණි. රාජ්‍ය අංශයේ සහතික කළ බීජ නිෂ්පාදන වැඩ සටහන මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන වල හිතකම නිසා අඩාල විය. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස විශේෂයෙන්ම ගිවිසුම් ක්‍රමය යටතේ වගා කරන්නන්ගේ වැඩ පිළිවෙල මගින් සහතික කළ බීජ වී නිෂ්පාදනය පහත වැටුණි. මේ අතර, රාජ්‍ය අංශයේ නිෂ්පාදනය අඩුවීම පිරිමසමින් පුද්ගලික අංශයේ සහතික කළ බිත්තර වී නිෂ්පාදනය සියයට 18 කින් ඉහළ නැංවී ඇත. රටේ සමස්ත බිත්තර වී අවශ්‍යතාවයෙන් රාජ්‍ය අංශය, පුද්ගලික අංශය, ප්‍රාදේශීය සභා සහ සමුපාකාර සංගම් එක්ව සැපයිය හැකි වූයේ සියයට 14 ක් පමණි. එබැවින් වී වගා අංශයේ ඵලදායීතාව ඉහළ නැංවීම සඳහා පුද්ගලික අංශයේ බිත්තර වී නිෂ්පාදන වැඩ සටහන් පුළුල් කිරීමත්, ඒ සඳහා උනන්දු කිරීමත් ඉතා වැදගත් වේ.

**3.9 සංඛ්‍යා සටහන
බෝග අනුව පොහොර භාවිතය**

බෝගය	මෙට්‍රික් ටොන් දහස්		
	2000	2001(අ)	2002(ආ)
වී	262	279	349
තේ	200	187	181
රබර්	14	9	7
පොල්	34	30	37
අනෙකුත් කේෂ්‍ර බෝග	40	30	41
අනෙකුත් අසනයන බෝග	9	9	8
අනෙකුත්	34	36	33
එකතුව	593	580	657

(අ) සංශෝධන මූලය : ජාතික පොහොර ලේකම් කාර්යාලය
(ආ) තාවකාලික

53 ක් විය. වී වගා අංශය සඳහා පොහොර නිකුතුව වැඩිවීමට හේතු වූයේ 2002 යල කන්නය සහ 2002/03 මහකන්නයේ වගා බිම් ප්‍රමාණය ඉහළ යාමයි. පොල් නිෂ්පාදනය අඩු වීම නිසා 2002 වසරේ පැවති ආකර්ෂණීය මිල හේතුවෙන් පොහොර යෙදීම සඳහා ගොවීන් උනන්දු වූ අතර, පොල් වගා අංශය සඳහා පොහොර නිකුතුව සියයට 25 කින් ඉහළ ගියේය. කෙසේ වෙතත්, තේ වගා අංශය සඳහා පොහොර නිකුතුව සියයට 3 කින් පහළ වැටුණි. මෙයට ප්‍රධාන හේතුව වූයේ යූරියා ආනයනයට සපයා තිබූ සහනාධාර ඉවත් කිරීම නිසා යූරියා මිල ගණන් ඉහළ යාමයි.

2002 වසරේ අය වැය මගින් පොහොර සහනාධාරය ඉවත් කිරීමට යෝජනා කිරීමත්, එමගින් යූරියා වල මිල ඉහළ යාමට තිබූ ප්‍රවණතාවයන් නිසා 2002 වසරේ අප්‍රේල් සිට ජූලි අතර කාලයේ දී පොහොර නිකුතුව වැඩි වශයෙන් ඉහළ ගියේය. 2002 අයවැය මගින් පොහොර සහනාධාර යෝජනා ක්‍රමය වෙනුවට කුඩා ගොවීන්ට සෘජු ප්‍රතිලාභ ලැබෙන සේ ගොවිපල යෙදවුම් ආධාර ක්‍රමයක් (Farm Input Support Scheme) හඳුන්වා දීමට යෝජනා කරන ලදී. මෙම ක්‍රමය යටතේ කුඩා ගොවීන්ගේ ඉඩම් ප්‍රමාණයට අනුකූලව විටිනාකමකින් යුත් කුපත නිකුත් කිරීමට යෝජනා කල අතර එය භාවිතා කරමින් කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය, පොහොර, රෝපණ ද්‍රව්‍ය හා ගොවිපල උපකරණ සහනදායී මිලට ලබාගැනීමට හැකියාව තිබුණි. නමුත් යෝජිත ගොවිපල යෙදවුම් ආධාර ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක නොවීම හේතුවෙන් 2002 වසරේ ඔක්තෝබර් 10 වැනිදා සිට නව පොහොර සහනාධාර ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක වීම ඇරඹිණි.

අඩු වියදම් සහිත, වෙරළ වලින් තොර බීජ අර්තාපල් නිෂ්පාදනය සඳහා වූ වැඩ සටහන වසර තුළදී පැහැදිලි ප්‍රගතියක් වාර්තා කරන ලදී. 2002 වසරේදී නිෂ්පාදිත මූලික බීජ අර්තාපල් ප්‍රමාණය දළ වශයෙන් මෙට්‍රික් ටොන් 280 ක් පමණ වන අතර, මෙය ඉකුත් වසර හා සැසඳීමේදී තුන් ගුණයකටත් වඩා වැඩි ප්‍රමාණයකින් ඉහළ යාමකි. වර්ෂය තුළදී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සිදුකරනු ලැබූ අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර බෝග සඳහා සහතික බීජ නිෂ්පාදන කටයුතු යහපත් මට්ටමක පැවති අතර, විශේෂයෙන්ම මිරිස්, කවිසි, මුං ඇට, රටකපු සහ කුරක්කන් බෝගවල සහතික බීජ නිෂ්පාදනය ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව වැඩි වීමක් පෙන්නුම් කරන ලදී. කෙසේ වෙතත් බඩ ඉරිගු සහ තල වල සහතික බීජ නිෂ්පාදනය ඉකුත් වසරට වඩා අඩුවීමක් පෙන්නුම් කරන ලදී.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් දියත් කරන ලද එළවළු බීජ නිෂ්පාදන වැඩපිළිවෙල පසුගිය වසරේදී සාර්ථක ප්‍රතිඵල පෙන්වීය. විවිධ එළවළු බෝග වර්ග 18 ක සම්පූර්ණ බීජ අවශ්‍යතාව සැපිරීමට කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව සමත් විය. දළ වශයෙන් මූලික බීජ මෙට්‍රික් ටොන් 1,400 ක් සහ

සහතික කළ බීජ මෙට්‍රික් ටොන් 65,500 ක් නිෂ්පාදනය කිරීමට දෙපාර්තමේන්තුව සමත් විය. බීජ වෙළෙඳාම ලිහිල්කරණය හේතුවෙන් විදේශයන්ගෙන් හඳුන්වා දෙන ලද එළවළු බීජ ආනයනය සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ පුද්ගලික අංශය මගින් සිදු කරන ලදී.

කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය

පලිබෝධ නාශක රෙජිස්ටාර්ගේ තාවකාලික ඇස්තමේන්තු වලට අනුව, පලිබෝධනාශක භාවිතය ඉකුත් වසරට සාපේක්ෂව සියයට 5 කින් ඉහළ ගියේය. දිලීර නාශක භාවිතය සියයට 27 කින් ඉහළ ගිය අතර, කෘමිනාශක භාවිතය සියයට 10 කින් ඉහළ ගියේය. නමුත්, වල් නාශක භාවිතය වසර තුළදී සියයට 4 කින් අඩුවිය. 2002 වසර අවසාන වන විට කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය ආනයන කරුවන් 28 ක් සහ පලිබෝධනාශක වෙළඳුන් 837 ක්, පලිබෝධනාශක රෙජිස්ටාර් සමග ලියාපදිංචි වී ඇත.

3.7 වන සම්පත්

වන සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව වන ක්ෂේත්‍රයේ ප්‍රධාන සැලැස්ම තවදුරටත් ඉදිරියට ගෙන ගිය අතර විදේශීය ණය ප්‍රදානය කරන ආයතන වල සහය ඇතිව වන සම්පත් ව්‍යාපෘති කීපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව විසින් බදුල්ල, නුවර එළිය, රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයන් හි ඉහළ ජලාධාර කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපියල් දශ ලක්ෂ 60 ක් සපයන ලදී. ස්වාරක්ෂක කළාප වල රෝපණ කටයුතු, ස්වාරක්ෂක කළාප සහ දැව වගා බිම් පවත්වා ගෙන යාම, ගෙවතු වගා සංවර්ධනය, උල්පත් සංරක්ෂණය සඳහා පැළ රෝපණය කිරීම, බීජ පැළ නිෂ්පාදනය, ස්වභාවික වනාන්තර වල මායිම් මිනුම්කරනය

වැනි කටයුතු මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ සිදු කෙරිණ.

විශ්ව පාරිසරික ක්‍රියාකාරී ව්‍යාපෘතිය යටතේ නිලධාරීන් ගේ පුහුණු වැඩ සටහන්, දැනුවත් කිරීමේ වැඩ පිළිවෙලවල් සහ ව්‍යාපෘති සේවා පවත්වාගෙන යාම සඳහා එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩ පිළිවෙල මගින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 21 ක් ප්‍රදානය කරන ලදී. මෞෂධීය පැළ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලෝක බැංකුව විසින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 10 ක මුදලක් ප්‍රදානය කෙරිණ.

කල්බදු ක්‍රමයට පවරාගත් රාජ්‍ය ඉඩම් වල වාණිජ මට්ටමේ වන වගා කටයුතු කිරීම සඳහා වර්ෂය තුළදී වන සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සහ පුද්ගලික අංශයේ ව්‍යවසායකයන් අතර ගිවිසුම් 26 ක් අත්සන් කරන ලදී. මේ යටතේ දැනට බිම් සකස් කිරීම හා බීජ පැළ සිටුවීම් කටයුතු සිදුකෙරෙමින් පවතී. සමහර වැවිලි කළමනාකරණ සමාගම් ද සම්ප්‍රදායික වැවිලි බෝග සඳහා ඵලදායී නොවන තෝරාගත් වගාබිම් විවිධාංගීකරණය කිරීම පිණිස, වනවගාවට යොමු වී ඇත. මෙ මගින් ආයෝජකයන්ට වැඩි ආදායමක් ලබාගත හැකිවීම මෙන්ම දැව සැපයීම ඉහළ යාම ද සිදුවන බැවින් රජය මගින් මෙම ප්‍රවණතාවය දිරිගැන්වීම කරනු ලැබේ. වැවිලි කළමනාකරණ සමාගම් යටතේ ඇති ඉඩම් වලින් දළ වශයෙන් හෙක්ටයාර 12,800 ක් පමණ වනවගා වශයෙන් පවතී.

රාජ්‍ය දැව සංස්ථාව විසින් රාජ්‍ය අංශයට මෙන්ම පෞද්ගලික අංශයට ද දැව සැපයීම නොකඩවා සිදු කරන ලදී. 2002 වසර තුළදී රාජ්‍ය දැව සංස්ථාවෙහි දැව කඳන්, ඉරු දැව, සහ ඉන්ධන සඳහා යොදා ගන්නා දැව නිෂ්පාදනය 2001 වසරට සාපේක්ෂව සහ මීටර් 207,125 දක්වා සියයට 15 කින් අඩුවිය.

**310 සංඛ්‍යා සටහන
වන සම්පත් අංශය පිළිබඳ සංඛ්‍යා**

අයිතමය	ඒකකය	2000	2001(අ)	2002(ආ)
1. මුළු වනාන්තර ප්‍රමාණය(අ)	හෙක්ටයාර දහස්	2,119	2,119	1,943
ඝන වනාන්තර(අච)	හෙක්ටයාර දහස්	1,583	1,583	1,471
ලඳු කැළෑ	හෙක්ටයාර දහස්	464	464	472
කඩොලාන	හෙක්ටයාර දහස්	8,687	8,687	9,504
2. එළි කරන ලද වන බිම් ප්‍රමාණය(ඉ)	හෙක්ටයාර	244	314	511
3. නැවත වන වගා බිම් ප්‍රමාණය(ඊ)	හෙක්ටයාර	828	840	661
4. වාර්තා වූ වන නීති උල්ලංඝනය කිරීම්				
දැව ප්‍රමාණය	සහ මීටර	4,626	4,344	4,157
දැව වටිනාකම	රුපියල් දශ ලක්ෂ	5,662	4,201	4,527
		56.0	58.0	47.6

(අ) සංශෝධිත
 (ආ) තාවකාලික
 (ඇ) 2002 දී බොහෝතරා ලද වන්දිකා ජායාරූප සහ ඉවතේ දී ගන්නා ලද ජායාරූප භාවිතයෙන් අළුත් කරන ලද දත්ත කලට අනුව මුළු වනාන්තර ප්‍රමාණයේ කැපී පෙනෙන අඩුවීමක් පෙන්නුම් කෙරේ.
 (ඈ) කඩොලාන ඇතුළත් වේ.
 (ඉ) ඇස්තමේන්තු කළ
 (ඊ) සහභාගිත්ව වන ව්‍යාපෘතිවලට අයත් බිම් ප්‍රමාණ ඇතුළත් නොවේ.

මූලාශ්‍රය : වන සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව